

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 40—
pol leta 20—
četrt leta 10—
na mesec 3-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 45—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 50—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znak.
Upravištvo (spodaj, dvorišče levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 83.

Izbija vsak dan svojo izredno nedeljo in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vin, dvakrat po 11 vin, trikrat po 10 v. Pošlano (enak prostor) 30 vin., parte in zahvale (enak prostor) 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vsake po nakazilu. Na samo pisemne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 83.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hoši ponj:

celo leto naprej K 36— | četrt leta 9—
pol leta 18— | na mesec 3—

Posamezna številka velja 20 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v l. nadst. levo), telefon št. 34

Zrinjski in Frankopan.

Jutri se spominja hrvaškega naroda pogina dveh najslavnejših zastopnikov ideje neodvisnosti in svobode hrvatstva, mučeniške smrti Petra Zrinjskega in Franja Krsta Frankopana dne 30. aprila 1617 sta bila v Dumaškem novem mestu grofa Zrinjski in Frankopan obglavljena kot veleizdajnika. Frankopanovo sestro Katarino pa so rablji prignali na graški Schlossberg, kjer je nesrečna žena zblaznela in dve leti pozneje umrla v največji bedi. Ime Zrinjskih in Frankopanov je bilo zatrto, njihovo ime je razgrajeno in razdeljeno in zgodovina prvega organiziranega boja hrvaškega naroda za neodvisnost se je končala z naravnost dramatičnim uničenjem glavnih nositeljev ideje svobode.

Hrvatsko ljudstvo je ohranilo Petra Zrinjskega in Franja Frankopana v hvalnem spominu. Stoletja so pretekla in vedno svetlejši žari njuna zvezda v zgodovini našega naroda, in vsako leto obhaja hrvaško ljudstvo spomin na 30. april 1617 kot žalni dan svoje zgodovine.

V čem je obstojala krivda rodu Zrinjsko-Frankopanskega? V tem, da se je v dobi, ko je pretil njegovemu narodu pogin, ko je tujec vedno huje tepal njegovo zemljo, ko si je nemški centralizem trgal Hrvatsko na kose, ko je Dunaj vso brezprimerno poštovanost hrvaškega naroda v boju proti Turkom plačeval z izdajstvom, uprli sovražnim nakanam, potrkali na svoje stare pravice in se postavili na stališče, da je dolžnost, ki jo nalaga zvestoba napram lastnemu narodu, prva dolžnost. Ker sta se Zrinjski in Frankopan borila za »staro svobodo in ustavo«, sta morala kot veleizdajnika na rabljski oder.

Njuno delovanje in njuna smrt pa sta nam podučila tudi še v drugem oziru. Tragična njuna krivda je, da sta preveč zaupala na tujo pomoč, da sta menila, da je mogoče notranjo silo naroda nadomestiti z močjo zunanjih podporov. Bridko sta bila razočarana. Francoski kralj jima je sročil, da ju zapušča za vedno »pour toujours« in turški sultan ju je jokavo pustil na cedilu.

★

Ko se je cesar Leopold I. zapletel v prvo turško vojno (1663-1664) sta mu bila brata Nikola in Peter Zrinjski najpoštenjevalnejša podpornika in ime Nikole Zrinjskega je v zgodovini turških vojn zapisano kot enega najslavnejših junakov. Junaštvo obeh Zrinjskih je v glavnem pripomoglo, da je mogel cesarski vojskovodja Montecucoli pri Sv. Gotardu zbrati dovolj vojske, da je 1. avgusta 1667. izvojeval eno najslavnejših kršćanskih zmag nad Turčinom. V tej bitki je sodeloval na čelu svojih hrvaških čet tudi grof Frankopan, katerega rod je od nekdaj slovel kot cesarju najzvestejši in ki je na nešteti bojišči prelivaval za svojega vladarja kri in gubil imetje. Sijajni zmagi pri Sv. Gotardu je sledil po krivdi cesarjevih posredovalcev sramoten mir v Vašvaru, po katerem je Turkom ostalo ne le vse to, kar so si bili izvojevali, temveč se je cesar še obvezal jim plačati 200.000 tolarjev vojne odškodnine. Hrvatski plemenitiši pa so poleg tega izvedeli, da so dunajski diplomati privolili v tajni klavzuli, da smejo Turki preko hrvaških in slovenskih dežel v Italijo. Ogrsko in hrvaško plestvo se je dvignilo ter je glasno zahtevalo nadaljevanje vojne za osvoboditev domovine izpod turškega jarma. Hrvati in Ogrsi so izjavili, da ne priznajo vašvarskega miru, ker pri sklepanju o mirovni pogodbi niso bili zastopani, kakor je to zakon zahteval. A ker so zahtevali nadaljevanje boja za svobodo, so padli v nemilost pri dunajski vladi.

Podkupljivi, a na dvoru Leopolda I. najbolj vplivni Lobkowitz, ki je prodajal svojega vladarja Francoski, je postavil, ker je vedel za nezadovoljnost hrvaških in madžarskih velika-

šev, v vse večje kraje njih ozemlja, nemško vojaštvo, da vohuni, in nemške generale, da žalijo domačine. Tako je morala nezadovoljnost v teh krajih vedno bolj naraščati in končno so se zbrali na posvetovanja kaj početi grofi Peter Zrinjski, Franc Frankopan, Nadaždi, Erazem, Tattenbach in Franc Rakoczy ter palatin Vesselenyi. Pritožbe, ki so jih sklepali do cesarja, so ostale neuslišane. Vlada je hvalila mir, ki ga bilasklenila s Turki, in ko so ji veljaki dokazali ravno nasprotno ter proglasili sklenjeni mir za neveljaven in protipostaven, je vlada le podvojila svoje zasledovanje in zapostavljanje »nezadovoljnih elementov«. Nemške posadke po hrvaških in madžarskih krajih so se ojačile in nastopale barbarsko huje, kakor Turki sami, tako da je moralo biti konec tudi največji potrpežljivosti. P. Zrinjski, ki je bil med tem došel do banskega stola na Hrvatskem in Frankopan, sta sklenila prva ostreiti se tujega jarma in vreti ohole tuje iz svoje dežele, drugi, med njimi graški Tattenbach, so hoteli prisiliti cesarja, da odslavi svoje nezmožno in gnilo svetovalstvo in da napravi v svojih deželah, ki so pod tem krivičnim in sebičnim režimom trpele največjo škodo, zopet red.

Zrinjski in Frankopan sta iskala pomoči tudi zunaj. Na podlagi članka 31 »zlate bule« iz l. 1222, sta se smatrala za upravičene za orožjem postaviti proti Dunaju, ker Dunaj ni spoštoval ustave. Pogajala sta se s francoskim kraljem Ludvikom XIV. prosila sta pomoči na Poljskem, pošiljala sta šele k turškemu sultanu. Spoznala sta, da je tujemu pomoči ni računati in sta se zopet lotila pogajanj z užejenim cesarjem Leopoldom in njegovo vlado. Izdajice so bile med tem na poslu. Tattenbachovi nemški prijatelji so izdali vse tajne načrte zarotnikov, v Medjimurju se je zbrala cesarska vojska in Zrinjski ter Frankopan, ki sta se nahajala v Čakovcu, sta morala bežati. Dunajski odposlanci so jima sedaj nasetovali, da naj gresta prosti milost, češ, da jima bo priznanešeno. Tako sta se 12. aprila 1670. podala na Dunaj, a komaj sta dospela tja, sta morala v ječo in pričel se je dolgotrajen veleizdajniški proces, katerega sodba je bila seveda že vnaprej določena. Dne 30. aprila 1671. sta bila izročena Peter Zrinjski in Franjo Frankopan rablju v Dumaškem Novem mestu. Na Hrvatskem pa je triumfirala nemška oblast in še le v grozotah druge velike turške vojne so si hrvaške dežele izvojevale zopet nekoliko več svobode.

Zagreb, 27. aprila. Akademična omladina je izdala povodno obletnico smrti Zrinjskega in Frankopana oklic, v katerem pravi med drugim: U svakom našem mestu treba da se toga dana održe svečane zadušnice, ne samo za djake, nego i za sve ostale. U crkvama tom prilikom treba da se nadje svaki, koji nacionalno osjeća. Sva naša društva, počevši od eminentnog kulturnih pa sve do stručnih, treba da na taj dan održe u krugu svojih članova komemoracije. Za vrijeme svečane mise treba da sve radnje u svim našim gradovima budu zatvorene. Omladina će, kao vidan izraz tužne svečanosti nositi narodne vrpce s crnim velom. Ostalo građanstvo će to izvesti na sličan način. Svetosti dana i dostojanstvu uspomena na poginule narodne borce najmanje bi odgovaralo — ovo neka bude rečeno našim najmladim! — da toga dana dodje do uličnih izgreza. To nipošto! Prava je snaga samo ona, koja sredjena čeka da sudjeluje kod uspješnih narodnih pohvata. Sve ovo očekujemo ne samo od Zagreba nego i od svih ostalih naših mjesta. U Zagrebu će se svečane zadušnice održavati za srednjoškolsku omladinu u 7 sati u jutro u crkvi sv. Blaža. Za akademičare i ostalo građanstvo u 9 sati u franjevačkoj crkvi na Kaptolu. Akademska omladina održati će za sebe na svečnitišću komemoraciju s predavanjem gosp. prof. Šišića.

Wekerle zopet ogrski ministrski predsednik.

Iz Budimpešte poročajo 27. aprila: Politični dogodek prve vrste je, da je bila Wekerle zopet poverjena sestava novega kabineta. Wekerle je imel danes dolg telefoničen razgovor s cesarjem Karlom, ki mu je poveril sestavo novega kabineta. Wekerle bo predložil cesarju, kakor se v parlamentu zatrjuje, že v ponedeljek ali torek novo listo ministrov in je pričakovati, da bo novi kabinet imenovan že sredi prihodnjega tedna. »Pester Lloyd« piše: Ministrski predsednik dr. Wekerle je dobil od kralja telefonično poziv, da najpravi pot onemu kompromisu glede volilne reforme, za kateri se je zavzemal v parlamentu. V tem smislu se je najbrže posvetoval dr. Wekerle s polje-

delskim ministrom grofom Belo Sere-nijem, trgovskim ministrom Sztere-nijem, poslancim grofom Zichyjem in grofom Tiszo ter prehranjevalnim ministrom princem Windischgrätzom.

Budimpešta, 28. aprila. V političnih krogih se zatrjuje, da je kompromis med Wekerlem in grofom Tiszo v zadevi volilne reforme že gotova stvar.

Polom nemške „revolucije“.

Dunaj, 26. aprila.

Kakor hitro so vodstvo nemške revolte prevzeli gospodje iz gosposke zbornice, je že bilo videti, da je vse to sama komedija. Strašno polna usta so vzeli visoki možje z leve in središča tega zbora mumi: ves svet da se trese, so mislili. A ko so videli, da predsednik princ Windischgrätz noče ugoditi njihovim željam, so se začeli vdajati. Nalivali so od ure do ure več vode v strupeno svojo juho. Kmalu smo izvedeli, da se zadovolje s tem, da glasovito resolucijo naperjeno proti »neodgovornim osebam«, sporoče vladi usno.

Pa tudi nemški meščanski tabor je začel razpadati. Prvi so pod mizo zlezli krščanski socialci, in zajedljiva »Reichspost« je dobila ukaz, da zopet poudarja zvestobo Nemcev. Ko pa so Slovani izdali v sredo popoldne komuniké, v katerem so se norčevali iz patrijotov, ki odpovedujejo zvestobo kroni in državi, je vplivalo kakor curek mrzle vode. Zvečer so vrhu tega še obravnali predlog, da se rodbini Parma ne privošči posebne sodnje.

Včeraj jutraj so tudi nemški agrarci od p d l i. Ostali so sami alpski kričarji, ki pa so tudi naenkrat bili z vsem zadovoljni. Končno so nemški radikali edini formalno vztrajali, a tudi tam je posl. Teufel kazal, da ni zadovoljen z Wolfvovim vodstvom.

Križa je bila naenkrat končana in splošno se prizna: z občutno blamažo Nemcev. Dosegli niso nič, a Slovani so dobili dragoceno orožje, ker nihče ne more tajiti, da smo ta teden na Dunaju z nemške strani doživeli pravi punt proti najvišjim krogom.

Po vsej tej komediji so Nemci zaželeli, naj se seja poslanske zbornice preloži. Vit. Seidler je ves vesel pristal na to, nemški socialisti z ozirom na majske slavnosti so pristali takoj, ugovarjal je edino dr. Korošec, češ, da je prehranjevalno vprašanje tako nujno, da izguba enega tedna lahko mnogo škoduje.

Ker so zdaj nemške zahteve zoper Jugoslovane znane postale (odstranitev ustavne reforme, represalije proti slovenskim uradnikom in duhovnikom, poostrena cenzura in omejitve shodov), bo danes Jugoslovanski klub znova od ministrskega predsednika zahteval pojasnil, je li namerava vlada Nemcem ugoditi ali ne.

Praga, 28. aprila. »Narodni Listy« poročajo z Dunaja, da bo na 7. maja preložena seja državnega zbora najbrž zopet odročena in sicer na čas po binkošti. Ministrski predsednik hoče uvesti nova pogajanja s strankami, ki bodo zahtevala precej časa. »N. L.« pristavlja: Gre pač za pogajanja z nemškimi strankami, kajti Čehi in Jugoslovani nimajo z g. Seidlerjem ničesar govoriti.

„Narod v pogibelji“.

Gradec, 28. aprila. Pod devizo »Volk in Not« se je vršil včeraj popoldne v Gradcu drugi Volkstag, katerega je zopet predsedoval župan Fizia. Ta Volkstag je zboroval v znamenju, da Nemcem ni za državo, ako se država ne pokori njihovim željam in zahtevam. Župan Fizia je proglasil, da je nemške potrpežljivosti konec. Nemci nimajo več časa, da bi premišljevali o tem, kar je državi potrebno. Oni morajo svoje razmerje napram državi revidirati. Država tira Nemce v politični in gospodarski pogin, češke in kranjske kmete pa podpira! Odločilnim faktorjem je treba zadnjič zaklicati, da nemški narod tega ne bo trpel. Glavni govornik neki Kandl z Dunaja je razpravljal o cesarjevem mirovnem pismu ter je klical na izvestno addresso: »Gospoda naj bo hvaležna Jezusu Kristusu, da ima Avstrija Nemčijo kot zaveznika!« Cela dvorana je pri tem burno vzklikala »Heil Hohenzollern«. Govornik je tudi očital, da niso v odgovor na cesarjevo mirovno pismo začeli grmeti avstrijski kanoni na južnapadni fronti. Velik del njegovih iz-

vajanj je graška cenzura v listih zaplenila. Med Kandlovim govorom je prišlo tudi do ostrih spopadov z nekaterimi socialističnimi delavci. Konečno so zborovalci storili sledečo prisego: Prise-gamo pri spominu na naše padle sinove in brate, pri vsem, kar nam je sveto, da ne bomo pustili iz naših rok niti pidi nemške zemlje, niti koščeka nemške pravice v Ostmarki, in da se bomo neomajno držali zveze z bratom v rajnu, naj pride kar hoče. Kajti visoko in sveto nad vsemi drugimi dolžnostmi nam stoji dolžnost zvestobe napram lastnemu narodu. Tako hočemo delovati v zvestobnosti, kakor gotovo nam je bilo. »Za Kandlom so govorili tudi liški profesor Scala, ki je zahteval takojšnjo ustanovitev centralnega nemškega Volksrata, nadalje ljubljanski dr. Eger, ki je slika opasnost jugoslovanske deklaracije in psoval tiste maloštevilne nemške poslance, ki uvidevajo potrebo ureditve narodnostnega vprašanja, ter neki Schriftleiter Zeidler, ki je razpravljal o kamarii na dvoru ter o vplivu hiše Parma. Višek zborovanja pa je tvoril govor nekega Gattermayerja, katerega klic »hočemo nemško Avstrijo ali pa ne bomo!« so zborovalci burno ponavljali. Končno je neki profesor deklamiral od njega samega fabricirano pesem »Michl wach auf« in zborovalci so zapeli »Wacht am Rhein«. Nemški narod v pogibelji...

Položaj na Češkem.

H. Praga, 26. aprila.

Borba duhov in smeri na Dunaju, pusti prizori, krčevito zvižanje vlade v petdesetletni latentni krizi, vse to, o čemer prihajajo v zadnjem času senzacionalne uradne in privatne vesti z Dunaja, je pokazalo v celi nagoti in resničnosti notranjo politiko naše monarhije. Novega nismo našli v vsem tem ničesar, vse smo že pričakovali in pričakujemo še huje in viharnejše krize ter hujših prizorov. Izjave naših in jugoslovanskih poslancev govore jasno, da zmeda, ki je nastala na Dunaju in da zmeda v vladnih krogih ne morejo izpremeniti smeri naše politike in je ne morejo okreniti od velikega cilja — popolne narodne samostojnosti. Čez pozorišče dunajskega političnega gledališča tavajo sence Bachov, Clamov, Taroucov in drugih glumačev.

Iz zanesljivih virov med praškimi Nemci, iz raznih govorov od vseh strani posnemamo, da se nam približujejo časi novih persekucij. Naj pridejo, boljše je trpljenje, nego počasno umiranje. Danes, ko imamo vsi en cilj, vemo, da smo se vsi posvetili eni in isti borbi, danes vemo, da bo drugače, kakor je bilo pred štirimi leti, dasiravno plha enak veter preko pruskim mej v češke dežele, kakor takrat. Iz delovanja vseh nemških strank povzemamo, da imajo vse stranke eden in isti namen: Izzvati Čeha ali Jugoslovane, ali pa oba naroda skupaj, da pristopi k eni izmed obeh deviz, za katere gre na Dunaju in dunajska vlada na to izvaja konsekvence proti naši mednarodni poziciji. Vsi vemo, da ne smemo pričakovati z nobene strani rešitve, marveč da smo navezani samo na sebe.

Politični mednarodni dogodki so potisnili naše zadeve daleč v ozadje. Sicer so aprovizacijske razmere zlasti v velikih mestih strašne. Po deželi se vrše povsod hude revizicije, tako da poje naš kmet že pesem: »Zle matičko zle, — Braniborci zde.« — To je pesem s konca 13. stoletja, ko so Nemci iz Brandenburga »revkivirali« po Češkem pet let ter prinesli seboj v deželo lakoto in umor. Danes stoji v tovarnah delo. Ulica je skrajno nervozna. Pred nami stoji mesec strašne krize in ne vemo, kaj nam prinese. Toda vse te mase se ozirajo drugam in so zelo občutljive za politični razvoj. Vsak shod je izredno številno obiskan in zadnje dni je policija po nalogu z Dunaja prepovedala vsa zborovanja v Pragi in okolici. Zlasti 1. maj pričakuje ves narod z molčečo radostjo, ker bo ta dan slavila vsa prerajena češka socialna stranka, socialni demokratje in tudi nova demokratska stranka. To bo prvi vseobčni praznik, ki so ga pozdravili že časopisi vseh strank.

Notranja konsolidacija se ni izvršila nadalje; o narodnem svetu se za ta čas samo še govori. V resnici ga ni niti

treba, ker nastopajo vse stranke enotno po enotnem dogovoru. Med socialističnimi strankami in demokratsko (meščansko) stranko prihaja pač do sporov, toda obe stranki smatrajo narodno disciplino za več kakor strankarsko disciplino, tako da so se spori vedno poravnali.

Moravski aktivisti, konservativne stranke, katere so pravzaprav izgubile v vojni vsak pomen, so klicali na aktivno delovanje za avstrijsko politiko. Pretekli teden so imeli shod, katerega se je udeležil eksponent visokih dunajskih krogov, Med njimi in med Dunajem obstaja neprestana živahna zveza. Za sedaj pa so utihnili. Zmote na Dunaju so jih preplašile ter se bodo udeležili tudi velike svečane manifestacije za Moravsko in Slezko v Olomucu, ki se vrši v nedeljo. Oni vidijo, da je boljše nastopati skupaj z narodom, kakor z Dunajem ter so odložili zopet svoje aktivistično protinarodno orožje.

Aprovizacijska pogodba z Ukrajino.

Dunaj, 27. aprila.

Avstro-ogrsko komisija, ki je pod vodstvom veleposlanika grofa Forga-cha v Kijevu skupno z nemško delegacijo vodila pogajanja glede izmene blaga, kakor je bila dogovorjena v mirovni pogodbi v Brestu Litovskem, je končala svoja dela. Dne 23. aprila je bil podpisan med ukrajinsko ljudsko republiko na eni strani in Avstro-Ogrsko ter Nemčijo na drugi strani gospodarski dogovor. Komisija se je 26. aprila vrnila na Dunaj, da čimprej prične z deli, ki jih je treba z naše strani izvršiti, da se izvede dogovor.

Pogodba obstoja iz cele vrste posameznih dogovorov. Dogovori, ki so bili za Avstro-Ogrsko in Nemčijo skupno sklenjeni, zadevajo v zmišlu dolob mirovne pogodbe, čas do 31. julija 1918. Najvažnejši dogovor je oni glede žita, sočivja, krme in semen. Glede dobave teh predmetov se je sklenil najprej dogovor glede organizacije nabiranja po Ukrajini in potem pogodba glede dobave. Z ozirom na to se preklicke prepoved trgovanja z žitom, dana še od ruske vlade ter se zopet dopusti v Ukrajini prejšnja veletrgovina in mala trgovina z žitom in drugimi imenovanimi predmeti v organizirani obliki. Ta organizacija, ki se je pod imenom državnega žitnega zavoda že oživila, obstoja iz pripadnikov gospodarskih borz, najemnikov, posestnikov mlinov ter iz poljedelskih združenj. V tem, da so se postavile v trgovino zopet vse te moči, je videti jamstvo, da se bo zbralo po Ukrajini blago, v kolikor je to potom gospodarske komercialne organizacije sploh mogoče.

Množina blaga, ki ga mora dobaviti Ukrajina do konca julija, znaša 5 milijonov metrskih stotov. Pri tem je za vsak posamezni mesec določena posebna množina tega blaga. Tri žitne centrale ter avstrijska centralna nakupovalna družba so v Kijevu z dovoljenjem ukrajinske vlade ustanovile nemško-avstro-ogrsko gospodarsko centralo, ki je poklicana, da izvrši pogodbe glede živil. Zastopniki Avstrije so ravnatelji podružnice Praga vojnega žitnega prometnega zavoda vladni svetnik Heindl in g. Lippmann, ogrski zastopnik je g. Lorant. Ta centrala je pričela pred par dnevi s svojim delovanjem. Podpredsednik vojnega žitnega prometnega zavoda Hermann Reif ostane v Kijevu, da nadzoruje in premeta še obstoječe začetne težkoče dobavne aparata.

Odpošiljanje žita in mlevskih izdelkov in sicer največ onih zalog, ki se nahajajo v raznih skladiščih in mlinih, se je že pričelo. Dosedaj so bile odposlane večje množine ječmenja, pšenice in kaše. Najbrže bo mogoče se le začetkom maja dobiti večje množine, ker so poljedelci sedaj vsi zaposleni s pomladanskimi deli. Nadalje pa je premagati še vse one zelo velike težkoče pri zbiranju in transportu, ki so posledice revolucije in ki jih dosedaj, kakor je pač naravno, še ni bilo mogoče premagati. Tudi pri največji pospešitvi transportov torej ni pričakovati, da bi dospele večje množine zlate, prej, kakor nekako koncem maja.

Nadaljni važni dogovor zadeva dobavo jajc. Ukrajinska vlada se je zavzela, da bo do 31. julija 1918 dobavila več sto milijonov jajc. Ona se bo trudila, da bo zvišala dosedaj obljubljeni kontingent. 2 pogodba zadeva dobavo kladne živine. Zbiranje jajc in kladne živine prevzemajo od ukrajinske vlade ustavovljene organizacije. Če bi te organizacije ne dobavile pogodbenih mesečnih množin žita, živine in jajc, ima nemško-avstro-ogrsko gospodarska centrala pravico, da sme samostojno s svojimi pooblaščenimi izvesti nakup. Za dobavo krompirja, zelenjave, suhe zelenjave, kislega zelja in čebule se je

centralnim državam krizna prosti napad. Dobava špaha in sladkorja se bo uredila še s posebno pogodbo.

Protokol, sklenjen glede dobave surovine iz Ukrajine, zadeva se te le do- govore: omogočenje dobave za našo industrijo važnega specialnega lesa. Glede tekstilnih surovin je zagotovlje- na možnost izvoza lanene slame. Ker pa primanjkuje v Ukrajini drugih ital- skih surovin kakor lanu, bombaževine in volne, izvoz teh predmetov k nam ne prihaja v poštev. Pač pa se bo izvažala volna za primes k našim fabrikatom. Glede cuni se dovoli centralnim drža- vam nakup in izvoz zalog v Ukrajini. Za železno rudu je bil sklenjen dogo- vor, glasom katerega je do 31. julija za- gotovljen izvoz 37½ milijonov pudov. (1 pud = 16 kg.) Tudi za dobavo man- ganske rude je preskrbljeno. Kočno se je našla podlaga za dobavo starega že- leza. Vse surovine, ki niso v teh pro- tokolarnih pogodbah označene, stoje v prostem prometu.

Nasproti našim zahtevam, ki zade- vajo v prvi vrsti živila, je ukrajinska vlada stavila želje glede dobave in- dustrijskih izdelkov. V prvi vrsti želi Ukrajina posebno poljedelskih strojev in orodja. Nadalje je se Ukrajini obli- bila dobava takih predmetov, ki jih mo- rejo centralne države, ko so zagotovile svojo lastno potrebo, oddati. Ves bla- govni promet med centralnimi država- mi in Ukrajino bo stal do 31. julija pod dalekosežnim državnim monopolom, ki ga bo ukrajinska vlada po svojih no- ranjopolitičnih načelih izvedla. Tudi se je določil preračunski kurz do 15. ju- nija v tem znesku, da velja 1 krona to- liko kakor 50 kopejk.

Angleški umik na Flandrskem.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 27. aprila. (Koresp. urad.) Zapadno bojišče. Severno od Wytschaeta smo izvršili sunek do juž- nega roba Vormezeela (3 km južno od Ypresa). Francoske in angleške divizije so zamaš poskušale nam zopet iztrgati Kemmel. Napadi, izvršeni dopoldne na fronti od Dickebuscha (3 km južno - za- padno od Ypresa) do Locra (2½ km zapadno Kemmela), v večernih urah pa iz okolice Locra do zapadno od Dra- noutreja, so se z izgubami zlomili v na- šem ognju. Kjer je dosegel sovražnik do naših črt, je podlegel v bližinskem bo- ju. Severo - zapadno od Mervilla, na južnem bregu Lyse in pri Givenchyju so se ponesrečili sovražni sunki. Med Scarpo in Somme so izvršili Francozi v več- kratnih napadih pri Villier - Breton- neuxu in južno od tam. Ko so se mu ponesrečili močni lutranji napadi ob gozdu Hangard in severno od gozda, je zbral sovražnik popoldne svoje sile, zlasti Marokance, za nove sunke proti gozdu Hangard in severno od potoka Luce. Večkrat obnovljeni, s kar najmoč- nejšim artiljerijskim ognjem uvedeni poskusi prebiti našo črto, so se pone- srečili. Iz lastne inicijative so prešli pe- hotni oddelki na obeh straneh potoka Luce v napad, očistili več gnezd stroj- nih pušk ter vlieli pri tem več Franco- zov. Na ostali fronti ničesar pomemb- nega.

Vzhodna Finska. Sovražni poskusi prebiti našo črto pri Lahiju proti vzhod- u so se ponesrečili. — v. Ludendorff.

Berolin, 28. aprila. (Kor. urad.) Zapadno bojišče. Na flandrskem bojnem polju se je sovražnik umaknil v zadnje črte. Južno Langhemarcqua je šel preko Steenebecka, vzhodno Yperna, v svoje pozicije iz jeseni 1914, pri Zille- beke pa preko teh nazaj. Z ostrim pri- stiskom za njim smo prisilili sovražnika večkrat do boja. Pri tem smo vlieli nekaj Belgijcev in več stotin Angležev. Do- segli smo črto jugozapadno Langhemar- cqua - zapadnega brega Steenebecka - Vloegheoka Hoge - Zillebeke - Vorme- zeela. V prejšnjih letih hudo obolevana dvojna višina 60 je v naši posesti. Moč- no artiljerijsko delovanje na odseku Kemmela. Po odbitih francoskih zvečer 26. aprila na zapadno pobočje hriba iz- vednih protinapadih je sunila naša in- fanterija iz lastnega nagiba za odbitimi sovražnikom in zajela kraj Locre. Na severnem bregu Lyse so se izalovili sovražni sunki. Pri tem smo kakor tudi pri nekem uspešnem podjetju severo- zapadno Festuberta vlieli nekaj Angle- žev. Pri Givenchyju so bili močni angle- škimi napadi zavrnjeni. Na bojnem polju na obeh straneh Somme je ostalo bojno delovanje omejeno na izvide in od časa do časa živahniji artiljerijski boj. Ob gozdu Mangard se je zlomil sovražni deini napad.

Vzhod. Finska. General grof von der Goltz je zavoleval Zavastehus. Pri vzhodu v mesto je prebivalstvo naše če- te navdušeno pozdravljalo. — v. L.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 28. aprila. (Kor. urad.) Z bojnih front ničesar novega.

Berolin, 28. aprila. (Wolffov ur.) Ko smo odbili sovražni protinapad, nas je dne 26. aprila zvečer naš protisunek vedel čez prejšnjo črto ven. tako da je četa, hitro zbrana iz lastnega nagiba zavzela kraj Lo- ker in žilavo branjeni hospic vzhodno vasi, sovražnika pa vrgla z gorskega grebena ju- go - zapadno Lokerhoek. Pod pritiskom na- ših večernjih uspehov in po izgubi ravni- no daleč obvladujočega Kemmela, je na- sprotnik v yperskem loku, od naših črt ostro zasledovan in deloma prisiljen k bo- ju, od 27. aprila 6. ure zvečer pričel se umi- kati. Tekom večera 27. aprila smo naskočili na cesti Wytschaeta - Ypern tesno severno kanalovega loka ležeči grad in kraj Voor- mezele. Na obeh straneh se je sovražnik močno upiral. Utrpel je temu primerno tež- ke krvave izgube in pustil več sto vjetni- kov v naših rokah.

Berolin, 27. aprila. Wolffov ur. Vče- rajšnji bojni dan na Francoskem je prinesel Angležem najslabše izgube, ki jih je imela ententa kdaj en sam dan v tej vojni. Na Flandrskem in južno od Somme so izgubili dne 25. aprila Angleži, Avstrialci, Francozi in Marokanci nekaj sto. Število krva-

vih žrtev presega vse, kar si je moglo mi- sliti. Izguba Kemmela in sosednih pozicij je silila angleško - francosko vodstvo na Flan- drskem, da je metalo vedno iznova vse razpoložljive sile v boj. Z vseh strani so v naglici zbrali nove čete ter pošiljali proti Kemmelu. Nemški dalekosežni topovi so vzele pogosto v dvojnih kolonah prihajajoče sovražne polke v svoj ognj ter jim pri- zdejali strašne izgube. Izmučene in decimirane so stopile angleške in francoske di- vizije v boj ter so v brezuspešnih napadih izkrmale. Zlasti težke izgube so imele goste mase na črti Dickebusch - de Kleit. Tudi zapadno od Dramontra je nemški ogenj zbil masiran sovražni napad. Napadi so trajali ves dan ter so se povsod razbili. Na južnem delu flandrskega bojišča je imel sovražnik težke izgube. Iz gozda pri Nieppu in iz črte Bouver - Leiffert - Bois v okolici Givenchyja napadajo sovražne kolone že 24 ur. Vsak ognjeni sunek pripravlja močna artiljerijska in minometna priprava. Kljub temu so bili vsi napadi do zadnjega zav- rnjeni. Drugo klanje pri »diviziji Marokan- ce« južno od Somme. Tu, kjer so že zadnje dni Francozi v brezuspešnih napadih silno trpeli, so metali goste in globoke valove svojih mas proti nemskim pozicijam. Boji so se pričeli že ob 5. jutrat južno od Vil- lers - Bretonneuxa. V gozdu Hangard sa- mem so bili štirikratni napadi s tanki zav- rnjeni. Ves popoldan so napadali Francozi Mnogo francoskih tankov leži zbitih pred nemškimi pozicijami. Po kratkem odmoru so zbrali Francozi popoldne zopet svoje sile proti gozdu in vasi Hangard. Opetovani poskusi tu prebiti našo fronto, so se zlomili ob neomajnem odporu nemške pehote in artiljerije. Do zadnjega so se Nemci držali v prednji črti. Ta rdeči dan se je končal s popolnim porazom Angležev in Francozov. Kot elitna četa znana maroka divizija je imela silne krvave izgube. Trije polki te di- vizije so dospeli dne 26. aprila dopoldne v megli do nemških črt, na najkrajšo razdaljo pa jih je prijel nemški ogenj in pokosil. Samo slabotni deli hrabro naskakujočega so- vražnika so dospeli južno od Villers Bre- tonneuxa do naših črt, energičen protisunek jih je pa vrgel zopet ven. Boji proti severu in bolj proti jugu se je moral sovražnik v ognju obrniti ter je imel silne izgube. Mno- go sovražnikov je bilo vjetih, mrtvih je na kupe. Med vjetimi je nekaj mož s Filipinov, ki so se mudili ob začetku vojne na Fran- coskem in so jih kratkotalo uvrstili med vojake. Pri maroški diviziji je padlo toliko častnikov, da dostikrat ni bilo nobenega vodstva. Tudi hrane so dobili vojaki pred napadom malo. Številni tanki, ki so napad spremljali, niso dosegli nobenega uspeha ter so obležali pred nemškimi pozicijami. Izguba Kemmelovega masiva je posebno hud udarec za entento. Opetovano so An- gleži naglašali, da pomeni tu vsaka ped- velika izguba. Zato je general Haigh tudi uka- zal, da se ne smejo čete umakniti niti za korak. Tudi so Angleži vedno naglašali, da sta Calais in Dunkerque važnejša, kakor Pariz.

London, 27. aprila. (Koresp. urad.) »Times« piše v uvodniku: Preti resna nevarnost in položaj zahteva izrednega miru in najmočnejših živcev. Najnevarnejša po- zicija je pa še vedno črta ob Sommi. Mo- goče je, da bomo na severu prepustili ozem- lje, toda kak umik na severu bi ne bila iz- guba, ki bi se ne dala več popraviti. Uspe- šen sovražni napad v smeri na Amiens, oja- čen s sovražnim sunkom proti izlivu Som- me, bi nas odrezal od glavne sile Franco- zov. Nemško namero je treba preprečiti za vsako ceno in moramo zato odrinjenje so- vražnika pri Villers - Bretonneux v sredo in četrtek smatrati za jako važen dogodek. Aliiranci se morajo na severu boriti za vsa- ko ped zemljo, ne smejo se pa zato dati od- vrniti od potrebe, držati svoje črte pred Amiensom po obeh straneh Somme.

Berolin, 28. aprila. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Ko smo zavrnili sovražni pro- tinapad, nas je pripeljal dne 26. aprila zve- čer naš protisunek preko prejšnje črte, tako da smo v hitrem zbranju iz lastne inicija- tive čete zavzeli kraj Loker in žilavo br- anjeni hospic vzhodno od kraja ter vrgli so- vražnika z višinskega hriba južno - zapadno od Lokerhoek. Pod pritiskom naših večer- nih uspehov in po izgubi ravno daleč obvladujočega Kemmela se je pričel na- sprotnik v loku pri Ypresu ob hudem zasle- dovanju naših črt in deloma prisiljen v boj, od 27. aprila ob 6. popoldne umikati. Tekom večera 27. aprila smo zajuršili ob ce- sti Wytschaeta - Ypres tik severno od ko- lena kanala ležeči grad in kraj Voor- mezele. Na obeh straneh se je bil sovražnik silno upiral. Imel je težke krvave izgube ter je pustil več sto vjetih v naših rokah.

Berolin, 27. aprila. »Tägliche Rund- schau« poroča: Dumaisko časopisje je v za- dnjem času pripovedovalo o transportih av- stro - ogrskih čet na zapadno bojišče. Iz teh vesti je bilo brati tendenco, da je neup- ričeno zahtevati v takih okoliščinah od Av- strije tudi še ofenzivo na italijanski fronti. Kakor izvemo na kompetentnem mestu, so dunajske vesti neresnične. V zadnjem času se sploh niso vršili nobeni transporti av- strijskih čet na zapadno bojišče.

Zeneva, 27. aprila. Havas poroča dne 26. aprila, da je Ypres neposredno ogrožen in da leži v območju topovskega ognja. »Secolo« poroča iz Londona: V angleški javnosti prevladuje naziranje, da je stopila z bojem za Ypres velika bitka v oddoljni krizo. Vse angleško časopisje presloja po- ložaj zelo resno.

Bern, 27. aprila. »Baseler Nachrichten« poročajo: Položaj za entento na Fran- coskem je skrajno kritičen. Kriza obstoja v poglavitem v tem, da je morala ententa večino angleških in francoskih rezerv že postaviti v boj.

Rotterdam, 27. aprila. Znani vojni po- ročevalci Gibbs opisuje izgubo gore Kem- mel tako - le: Po silnem obstreljevanju, ki se je raztezalo preko Grandbonja do Ya- strasta, je pričela nemška pehota s svojimi napadi. Baterija za baterijo, divizija za di- vizijo je nastopila. Francozi so bili strašno trpeli vsled obstreljevanja. Glavni napad je bil naperjen proti njim. Sunek je bil iz- vršen iz dveh smeri. Drug napad se je iz- vršil v okolici Dransala, tretji pa na točki južno od tam, kjer so se pričeli francoski in angleški oddelki. Posrečilo se je sovra- žnikom zabiti jih v francosko fronto in izo- lirati goro. Francozi so se junaksko borili. Manjši francoski oddelki so se držali do opoldneva. Ob 9. jutrat so bile francoske črte prisiljene se umakniti in opustiti goro Kemmel. Francozi pa so zasedli nove obrambne pozicije.

Zeneva, 27. aprila. Poročevalce Agen- ce Havas na francoski fronti poroča: Dne 24. aprila smo videli prvič nemške tanke. Zdi se, da so enako veliki in enako hitri, kakor prejšnji, pač pa imajo močne oklope in tri topove. Angleški tanki so takoj spre- jeli boj, ki je bil strašen. Ta čudovita, na

vse strani ogni bruhačo baterije so se obstreljevale najprej s svojimi topovi in strojnimi puškami, ki jim pa je zmanjkalo municije, so se skušali drug drugega raz- biti in udarci jekla ob jeklo so preglušili celo grmenje topov.

Berolin, 27. aprila. Nemški listi po- ročajo, da so bili pri Villers - Bretonneuxu vlet 17 do 19letni Angleži iz neke letalske šole, ki so dospeli pred štiri dni v Ca- lais kot rezerva za pehoto in da so fran- coske in angleške rezerve deloma že po- popolnoma izčrpane.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

26. aprila. Na fronti od Bailleula do Hollebeke je trajala silna borba proti veliki premoči ves dan. Čete zaveznikov so bile prisiljene oprostiti nekaj tal in sovra- žnik se je mogel ustaliti na gori Kemmel.

27. aprila zjutraj. Sovražni na- padi na francoske pozicije od Locra do La Clytte so napredovali s posebno silnostjo in ko smo tri napade z velikimi izgubami za sovražnika odbili, se je pri četrtem nasko- ku posrečilo nlegoviti četam, da so zavze- le vas Locre. Zvečer so naši zavezniki na- pravili protinapad, pregnali sovražnika in dobili vas nazaj. Silen boj je bil tudi sever- no vasi Kemmel in v bližini Vormezele, ki je po hudem borenju ostal v naših rokah. Južno Somme smo svojo bojno črto na ne- katerih točkah zopet potisnili naprej. — Solunska fronta. V noči 18. aprila smo nemoteno potegnili naše čete iz vasi v Strumski dolini nazaj, ki smo jih dne 16. aprila zavzeli. Te vasi je pozneje sovražna artiljerija razstrelila.

Na Italijanskem bojišču.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 27. aprila. (Koresp. urad.) Na jugo - zapadu je slabo vreme ome- jilo bojno delovanje. — Šef general- nega štaba.

Dunaj, 28. aprila. (Kor. urad.) Na italijanski fronti nikakih večjih bojnih dejanj. — Šef gen. štaba.

Italijansko bojišče. Iz vojno- poročevalskega stana 27. aprila: Menjajoče se spomladansko vreme je onemogočilo naj- več dni v tednu daljše poletje. Lastno in so- vražno letalsko delovanje se je omejilo na izvidno delo na fronti, pri katerem so se zapletle na obeh straneh štiri močne sku- pine bojnih letalcev v tri boje. Dne 23. aprila je bilo sestreljeno eno lastno letalo. En sovražni letalec je moral pristati za našimi črtami. Istotako dne 24. aprila sovražni dvokrovnik radi oblakov in sopare, ker se posadka (dva angleška oficirja) ni mogla več orijentirati. Vsi drugi zaključki, kate- re navaja Italijansko uradno poročilo, niso rešeni.

Neresnično italijansko po- ročilo. Iz vojnoporočevalskega stana: Italijansko uradno poročilo dne 9. aprila pravi dobesedno: »Na višini Col Fogare so bile sovražne ladje obstreljevalne in potop- ljene.« Po ugotovitvi se more to poročilo tikati samo podjetja Italijanov dne 6. aprila pri Fogare nasproti Ponte di Piave, pri čemur sicer ni bil razrušen nikak avstro- ogrski brod, pač pa sovražen ponton in čoln z našim ognjem.

Italijanski minister Nitti o pričakovani avstro - ogrski ofenzivi. Napram francoskim žurnali- stom je izjavil po »Tempsu« minister Nitti glede pričakovane avstro - ogrske ofenzi- ve nastopno: Pripravlja se izredno silna ofenziva proti Italiji. Italijansko ljudstvo in armada bi pričakujeta z visokim zaupanjem. Italijanska armada se je pripravila kar mo- goče, ali pričakovati je težkih dogodkov, ker Italija ne bo imela proti sebi samo av- stro - ogrske armade, ampak tudi močne bolgarske in turške kontingente. Zapadni držav naj bi razmišljali, ali ni čas, da po- šljejo čete Italiji na pomoč, namesto da za- htevaljo pomoč od Italije.

Generalisimus Foch. Iz Cu- riha: Zagotavljamo, da Italija še ni pripo- znala Focha za generalisima italijanskih čet.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

27. aprila. Vzdolž vse fronte zmo- ro delovanje obeh artiljerij. Naše baterije so učinkovito koncentrično streljale na so- vražne pozicije v Lagarinski dolini in proti črtam v dolini Rio Fredro v Posini in v po- krajini pri Castellettu (Rozzo).

Povratek carstva?

Kodani, 25. aprila. Iz Aboja poro- čajo, da se tam govori, da se bo na Ru- skem vrnilo carstvo in da je bil izkli- can bivši carjevič Aleksander Nikola- jevič za carja ter veliki knez Mihael Aleksandrovič, brat bivšega carja, za regenta.

Revizija bucareških pogajanj.

Berolin, 27. aprila. »Lokalanzeiger« piše: Vsled odpotovanja državnega taj- nika v. Kühlmanna v Bukarešto, se go- vori o možni reviziji bucareških mirov- nih pogajanj. Povod temu ni samo omahljivo stališče Marghilomana, čigar politika ne vsebuje zadostnega jamstva za pošteno izvedbo pogodb s centralni- mi državami, marveč tudi ugovor Ukrajine in Bolgarske proti namerava- ni rešitvi besarabskega vprašanja. Tako pride zopet na dnevni red vpra- šanje dinastije, ki se bo drugače uredilo.

Bukarešta, 26. aprila. (Kor. ur.) Bivši romunski ministri predsednik Brahanu je izjavil v govoru pred strankarskim zbor- om v Jassyju: Zaupati mi morate. Mi bomo oni, ki bomo privedli pri splošnem miru Ro- munsko povečano iz vojne. Za to imam za- nesljive izglede.

Kritičen položaj na Norveškem.

Curli, 28. aprila. Nemiri na sever- nem Norveškem še trajajo in so se po- ostrili. V Drontheimu in Friedrichstadu so bili novi čestni nemiri. Delavci so se odločili za veliko akcijo proti vladi in sklenili odreči davke in proklamirati generalno stavko. V Friedrichstadu so delavske žene naskočile trgovine z ži- villi. Policija je bila brez moči. Na Se- verskem Norveškem so proklamirali

vojno pravo. Mesta, kjer so bili nemiri, je zasedlo vojaštvo.

ISLANDIJA SAMOSTOJNA?

Berolin, 27. aprila. »Vossische Zeitg.« poroča: Kakor izvemo, se v Kodanju boje, da se Islandija odtrga od Danske in izjavi za samostojno republiko. Angleški vpliv je tamka jako velik. Sodi se, da se bo nova republika pozneje naslonila popolnoma na Angleško.

Napetost med Nemčijo in Nizozemsko popušča.

Haag, 27. aprila. Zdi se, da napetost med Nizozemsko in Nemčijo popušča. Nizo- zemski poslanik v Berlinu Gevers je došel v Haag ter sporočil, da Nemčija absolutno nič ne popusti v svojih zahtevah glede pre- voza, ker smatra to za svojo pogodbeno pravico. Zvečer se je vršil ministrijski svet. Krovski svet je bil sklican za dopoldne.

Amsterdam, 27. aprila. V Amsterdamu, Rotterdamu in Haagu so se vršile zadnje dni demonstracije zaradi pomanjkanja kruha.

Amsterdam, 27. aprila. Haaska »Post« poroča: V Berlinu se trdi, da ima naša vla- da dogovor z angleško vlado, ki ji zagotav- lja angleško pomoč v slučaju nemške inva- zije. Lahko zanesljivo izjavimo, da Nizo- zemsko ni sklenila z nobeno vojujočo se stranko kake zveze ali katkega dogovora, ki bi se tikal vojaške pomoči.

Razne vojne vesti.

TURKI V KARSU

Carigrad, 27. aprila. (Kor. urad.) Iz turške glavnega stana poročajo: Kavka- ska fronta. Naši boji za Kars so vedli do padca trdnjave. Vplenili smo 860 topov različnega kalibra. V Karsu smo vplenili ra- zen 860 porabljen topov mnogo municije, vojnega materijala in drugih zalog.

FINSKA.

Stockholm, 28. aprila. (Kor. ur.) Finski deželni zbor se bo v kratkem sestel ter bo baje večino socialističnih poslancev zaradi »izdajstva« izključil. Delni deželni zbor bo potem rešil le najnujnejše zadeve, važni za- koni pa ostanejo pridržani novemu deželne- mu zboru.

IRSKA.

Bern, 27. aprila. O političnem položaju na Angleškem poročajo, da je težaven, ka- kor ni bil že leta in leta. Samo pritisk voja- škega položaja je kriv, da ni prišlo do ka- binetne krize. Najtežavnejši problem je slej kot prej Irsko.

Rotterdam, 27. aprila. Ves brzolavni promet z Irsko je pretrgan. Irske občinske oblasti pozivljajo z lepaki k narodni man- ifestaciji za neodvisnost Irske. Manifestacija naj se vrši dne 4. maja.

AMERIŠKA POMOČ.

New York, 26. aprila. (Koresp. urad.) Reuter. Da se zavaruje odpošiljanje čet v Evropo, bo vojni departement zgradil v at- lantskih pristaniščih več ladjedelnice in skladišč ter najbrže pokupil več privatnih ladjed- elnic.

Politične vesti.

— Konec krize v gosposki zbornici. Cesar ni sprejel demisije Alfrida kneza Windischgraetza kot predsednika gos- poske zbornice.

— Poljaki pri ministr. predsedni- ku. Dunaj, 27. aprila. (Kor. urad.) Dne- nes popoldne je sprejel ministrijski pred- sednik dr. Seidler v odsotnosti ministra dr. Tuvardovskega predsedstvo Polj- skega kluba poslance Kendziora, Ger- mana, Baworowskega in Stapinskega. Razgovorjajo se o političnem položaju, ki ga je pričakovati v bližnjem času, nato pa o raznih tekočih zadevah gospo- darskega značaja.

— Die Koroschetz - Meute an der Arbeit. »Grazer Tagblatt« priobčuje znano kazinosko poročilo o ljubljanskih demonstracijah pod gorenjim naslovom. Slava ljubljanski cenzuri, ki je tako krasno ščitila »zunanje-politične interese države! Ne vemo, ali zna cenzura mi- sliti, če zna, nam bo morda dala prav, ako ji podamo kratko sliko posledic nje- nega postopanja. Kazinosko poročilo bo sedaj romalo preko Berolina v nevtral- no časopisje in od tam v ententne liste. Ti seveda ne gledajo po svetu z zvoni- ka nemških Volkstovrat, temveč imajo postavljene svoje lastne stolpe. Vest nemškega časopisja jim bo zato dobro- došel dokaz, da so razmere v avstrijskih jugoslovanskih pokrajinah že tako grozne, da jugoslovansko prebivalstvo že revoltira proti Nemcem. Bele lise v slovenskem časopisju bodo to domnevo v polnem obsegu potrdile in skoraj bi stavili, da bo sovražno časopisje prav uspešno napeljalo vodo ljubljanskih ka- zinotov in cenzorjev na svoje politične mline. Tako bodo zunanje-politični in- teresi države najbolje varovani — ni res gospod cenzor. Ententa je lahko z Va- mi zadovoljna.

— Boj za Adrijo. Nemški listi nava- jajo iz »Narodnih Listov«, da je smotre- na gospodarska politika Čehov sedaj aktualna, ko vsenemški krogi mečejo svoj kapital na jug, da bi nakupili kolik- or največ mogoče zemlje ob Adriji in bi obal umetno germanizirali in tako na- pravili bodoči jugoslovanski državi naj- večje ovire. Dolžnost Čehov je, da po- magajo Jugoslovanom in preprečijo nemško invazijo.

— Novo ministristvo Wekerle. Lista novega ministristva Wekerle bo obsegala baje tela imena: Nauk in bogočastje grof Ivan Zichy, justica dr. Sebest, brez portfelja (na mesto Esterhazyja) grof Tekeli, notranje Borgar.

— Ukrajinski poslanik. Dr. Jankov- lis, ukrajinski poslanik v Avstro-Ogr- ski, je došel danes na Dunaj. Dr. Jan- kovlis je odvetnik in 46 let star.

— Proslava 1. maja v Trstu. V so- boto zvečer so sklenili proletarski za- stopi soglasno, da povabijo delavstvo na proslavo 1. maja. Noben delavec ne bo delal 1. maja. Hoteli so imeti velik šod v Politeama Rossetti, pa ga je po- licija preprečevala. Slovenski socialni demokratje bodo imeli šod po § 2. ob 10. dopoldne. Manifest socialnodemo-

kratične mladine, izdan za 1. maj, je bil zaplenjen.

— Proslava 1. maja v Pragi. »Pravo Lidu« poroča, da bodo sociali- sti 1. maja organizirali dva spreveda iz dveh nasprotnih koncev mesta. Snideta se v Narodnem divadlu. En sprevod bo socialnih demokratov, drugi čeških na- rodnih socialistov. Tramvaj ne bo vo- zil. Gostilne in kavarne bodo zaprte do 1. popoldne.

— Pikanterije iz veleizdajniških preganjanj v Bosni pred sodiščem. Iz Sarajeva nam poročajo: Ob priliki ka- zenskega postopanja radi veleizdaje proti ugodnemu voditelju bosenskih Srbov Gligoriju Jeftanoviću je bila tudi pri tem izvršena hišna preiskava. Za- stopnik sarajevskega državnega pravdi- ništva pri tej preiskavi je bil sodnik M. Stipić-Boskić, znan iz raznih veleizdaj- niških preiskav, po katerega krivdi je prišlo več nego 70 ljudi ob življenju. Po omenjeni hišni preiskavi je obvestil Bo- skić načelnika pravosodnega oddelka Čmielowskega, da je pri pregledovanju Jeftanovičeve korespondence našel me- nico, glasečo se na 5000 kron. podpisano od nekega visokega bosenskega uradnika in da je to menico izročil sto- tniku Pfeiferju, ki je prisostvoval hišni preiskavi kot zastopnik takozvanega »Kundschafterbureaua«. Sekcijski šef Čmielowski je napisal o tej zadevi po- seben referat za takratnega namestnika delžnega poglavarja, sedanjega hrva- skega ministra v madžarski vladi dria Unkelhäuserja, ki je izbral to priliko, da osumični visokega bosenskega urad- nika (bivšega šefa administrativnega oddelka barona Collasa, po narodnosti Madžara), s katerim je bil skregan, da je iz koristoljubja protežiral sumljive Srbe in zakrivil veleizdajniško propa- gando. Sekcijski načelnik baron Collas je moral takrat takoj demisionirati. Preteklo je nekoliko mesecev. Prezidi- jalni urad bosenske vlade je odredil iz- vide, zasliskane so bile razne stranke in priče in ugotovilo se je, da pri dotični hišni preiskavi ni bila najdena nobena taka menica, niti je sodnik Boskić ni izročil stotniku Pfeiferju. Se več. Stot- nik Pfeifer je vložil proti Boskiću pri sa- rajevskem državnem pravdištvu ka- zensko ovadbo radi obrekovanja, ker ga je Boskić osumil ali zločina pover- lje menice ali pa zločina zlorabe uradne oblasti. V Sarajevu z veliko napetostjo pričakujejo nadaljnega razvoja te afe- re, ker je stotnik Pfeifer izročil celo zadevo tudi vojaškemu častnemu sodišču, za- htevaljoč, da se proti njemu postopa, oziroma, da se da zadoščanje tako njemu kakor tudi nedolžno osumljenemu baronu Collasu. Vsled te afe- re je pose- no kompromitiran sedanjí šef bosenskega pravosodja Čmielowski, ki je znan tudi še po drugih nečuvnih absolutistič- nih manevrih. Vsa javnost pričakuje sedaj energičnih korakov tako s strani generala Sarkotića kakor tudi s strani ministra Buriana. Cela afera je nad vse podučna slika iz bosenske birokracije, v kateri so zbrani (častne izjeme se do- bijo seveda tudi tu) vsi izbirki iz av- strijske in ogrske polovice. Ako pomis- limo, kako se je postopalo proti baronu Collasu, potem si lahko predstavljamo, kako izgleda justica, kateri je postavl- jen sekcijski šef Čmielowski za va- ruha.

— Nobenega sporazuma več! V uvodu k svojim zbranim vojnim govo- rom pravi angleški ministrijski predse- dnik: Dogodki zadnjih tednov so morali pokazati vsakemu razumnemu človeku, da v bodoče ni več prostora za spo- razum med ideali, za katere se bojujemo mi in za katere se bojujejo sovražniki. Demokracija in avtokracija se borita na življenje in smrt in ena ali druga mora zmagati med človeštvom. Jasnost tega cilja bo preizkusila našo moč. Ne dvo- nim, da bo svoboda triumfirala. Ali pa bo triumfirala kmalu ali šele prihodnje mesece, ali pa bo to dolga smrtna bor- ba, je odvisno od sile in samozrtvova- nja, s katero se vdaia fronta borbi za svobodo. Ni čas, da bi brezskrbno od- lažali razmotrivanja. Klic je nujen. Iz- bira je jasna. Dolžnost vsakega svobod- nega državljanja je, da pripomore k te- mu po svoje.

— Bolgarija in bucareška pogala- nja. Sofija, 28. aprila. (Kor. ur.) Del nevtalnega časopisja je poročal, da je Bolgarija zahtevala Solun in da s svojo neodjenljivostjo zavlačuje potek pogaj- janj v Bukarešto. To poročilo je napač- no. Bolgarija solunskega vprašanja ni spravila na razgovor in ker strogo stoji na stališču prava in pogodb, ni miru ni- kakor ovirala. Zato so tudi vsi iz hudob- nega namena na to poročilo nanašajoči se komentari neuteemeljeni.

— Volina reforma v Italiji. Curih, 27. aprila. (Kor. urad.) Italijanski parla- ment razpravlja predlogo o razširjenju volilne pravice na vse bojelnike, tudi pod

gače glaseče se govorice so popolnoma netočne. Delavski voditelji so kanclerja zagotavljali, da v vsem nemškem delavskem gibanju ni nobenega nagajanja ali celo namena stopitvi v kako stavko. Govorice, ki bi se glasile drugače, bi o delavskem gibanju ne bile utemeljene. Jaki želeli bi pa bilo, da bi vojaške in civilne oblasti delavsko gibanje spravljale z večjim razumevanjem.

— Nemčija zahteva vojne odškodnine. Glasom zadnjih izjav vodilnih ministrov se bo nemški zvezni svet po svoji večini izrekel za vojne odškodnine. V tem zmislu se bodo razvila tudi posvetovanja zveznega sveta, ki se bodo kmalu pričela.

— Finski prestol. »Zürcher Post« je izvedela, da prihaja kot pretendent za finski prestol v poštev princ Axel Danski, ki je šele 30 let star. Boljševska revolucija bo rodila torej celo vrsto novih prestolov...

— Japonski mirovni pogoji. Berlin, 27. aprila. »Novi večernji čas« poroča, da obljavlja razširjeni japonski list »Yorodzu Chono« govoreč o možnih mirovnih pogajanjih, te-le japonske minimalne zahteve: 1. Preklic vseh nemških koncesij v Santungu. 2. Nemčija se odpove otokom v Tihiem oceanu, ki jih ima sedaj Japonska zasebno. 3. Japonska dobi upravo in kontrolno nad rusko - sibirsko železnico in kitajsko vzhodno železnico. 4. Povračilo vojnih stroškov. 5. Priznanje nadvlade Japonske na Kitajskem. 6. Prosto pristanišče v Vladivostoku. 7. Odpoklic garnizij iz Harbina, Nikolajevske itd. 8. Preklic utesnitve za priseljevanje Japoncev v Avstraliji in Južni Afriki. 9. Preklic vseh protijaponskih odredb v Zedinjenih državah.

— Stališče Lloyd Georgesa omajano. Curih, 27. aprila. »N. Zürcher Ztg.« izve iz zanesljivega vira, da je stališče Lloyd Georgesa močno omajano, to pa zato, ker se Lloyd Georges neprestano meša v armadno vodstvo in sicer glavno na zapadni fronti, kar ima za posledico poslabšanje situacije. Nov poraz na zapadni fronti bo pospešil padec Lloyd Georgesa.

Občni zbor Društva za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Ljubljana (Dalle.)

Pri tej priliki se moramo s posebno hvaležnostjo spominati obeh dobrotnikov, gospoda župnika Hauptmanna in gospoda nadučitelja Brica, ki sta v polnem spoznavanju dobre stvari podpirala kolonijo z obilnim trudom in veliko požrtvovalnostjo.

Z ozirom na namen našega časopisa zavetja, se je od 95 v letu 1917 izstopivših varovancev oddal eden del v tujo zasebno oskrbo, nekaj se jih je pa vrnilo zopet nazaj k svojem, ker so vzroki, radi kojih so bili v zavetja sprejeti, odpadli. 28 takih, ki se so bili telesno že sposobni za delo, se je prijavilo k postojnim družinam in zanesljivim posestnikom na delo. Ti so ostali tudi še naprej pod nadzorstvom zavoda in jih voditeljica vedno v primernih rokih obiskuje. Poleg njih ima društvo še iz prejšnje dobe v samski in mešički fazi 20 varovancev v oskrbi pri posestnikih in jih nadzoruje oskrbnik nemškega viteškega reda gospod Davorin Vukšič.

Društveni odbor je v svoji seji dne 29. avgusta 1917 odobril poslovnik časopisa zavetja v hiši z. Bricevi v Bohoričevi ulici šte. 29. Po tem poslovniku število gojencev z ozirom na obsežnost prostorov redno ne sme presegati števila 50. Do tega števila sprejema gojence voditeljica v sporazumu z društvenim načelnikom brez ozira na njih starost, vero in narodnost. Dnevna oskrbina za posameznega otroka se z ozirom na obstoječe razmere glede cen določa za vsakega pol leta v naprej. Leta 1917. znašala je dnevna preživnina 1 K 60 v. Dogovorjeno z društvenim načelnikom lahko voditeljica v posameznih slučajih oskrbino zniža in ob popolni neimovitosti otroka in osebi, ki so zakonito zavezane, ga preživljati, tudi do cela odpusti. Tako se je od vseh 156 otrok, kar jih je začasno zavetjašče v letu 1917 sprejelo pod svoje varstvo, — 68 skozi skupaj 5669 dni oskrbovalo brezplačno. — 53 otrok pa proti znižani ceni. V tem številu pa niso zapopadani oni nezakoniti otroci, za katere se prejemlje sicer državni preživninski prispevek, ki pa po večini niti polovico določene dnevnice oskrbnine ne dosega.

Da pa je bilo mogoče preživljati toliko varovancev za tako nizko oskrbino in pri tolikem popustu, zahvaliti se imamo ugodnemu gospodarstvu voditeljice častice sestre Marije Tomec in izdatni pomoči mestne in deželne aprovizacije in drugih blagih dobrotnikov in dobrotnic.

Na izrednem obnem zboru dne 24. januarja 1917 sklenilo je društvo ustanovitev generalnega varuštva, ki naj jemlje pod svoje varstvo neokrilje nezakonite, neimovito in v svoji vzgoji ogroženo ali zanemarjeno dečo, v kolikor ji ni na razpolago sposobnih posebnih varuhov. Krajevni delokrog novoustanovljenega generalnega varuštva gre preko mestnega povernika ljubljanskega in se razteza na najbližje okolice Ljubljane, t. i. na Zg. Sisko, Moste, Selo, Vodmat, Vič in Glince. Sklep občnega zbora je izvršil odbor in v svoji seji z dne 2. maja 1917 poveril generalno varuštvo svojemu društvenemu načelniku. O tem sklepu se je obvestilo c. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, ki je nato dne 9. junija 1917 društvenega načelnika kot generalnega varuha zaobljubilo. S tem je društveni generalni varuh prišel svoje delovanje. Od svoje zaoblube pa do konca leta 1917 je prevzel varuštvo v 44 slučajih z 58 varovanci. Tekom leta 1917 je oddalo 7 slučajev deloma vsled smrti varovancev, deloma vsled preklica. Koncem leta 1917 je tedaj ostalo 37 varstvenih slučajev z 51 varovanci.

(Konec prihodnjic.)

Dnevne vesti.

— Nova ureditev čakalnega dovoljenja pri vojaških oprostitih. Donobransko ministrstvo razglasi: Dne 1. maja 1918 stopi v veljavo nova ureditev čakalnega dovoljenja pri prošnjah za novo vojaško oprostitve ali za nadaljnjo oprostitve. Od tega časa izgube vsako veljavno vsa po dosedanjih naredbah izdana čakalna dovoljenja, odložitve vpoklicov itd. Od 1. maja t. l. dalje veljajo samo ona dovoljenja, ki so izdana po novih določbah. V bodoče se smejo izdajati čakalna dovoljenja samo za največ deset tednov; rok se računa v slučaju nove prošnje za oprostitve od onega dne, na kateri je dotičnik vpoklican nastopiti vojaško službo, v slučaju prošnje za nadaljnjo oprostitve od onega dne, na kateri poteče čas njegove oprostitve. Poskribelo se je, da se bodo mogle rešitve prošnje tudi delansko dostaviti tekom desetih tednov. Dovoljenje izdajajo politične oblasti prve instance. Dosedanja čakalna dovoljenja po starih predpisih se morejo izpremeniti v nova čakalna dovoljenja še za ostali čas, ki preostaja za dopustno desettedensko dobo. Za to izpremembo treba takoj prositi pri dotičnih političnih oblastih prve instance. Za zavode dvora, države in dežel veljajo analogno določbe, ali čakalna dovoljenja izdajajo v to poklicane službene oblasti. Za osebe v rudniških obratih ali v takih, ki s označenimi izrecno za dohovo obrate za armado (kakor tudi za nameščenec na železnice (tramvaj izvezt) in pri plovnih podjetjih, službeih vonjemu prometu, se upoštevajo izrecno le posebni predpisi.

— Požrtvovalno delo za slovenske slepce. V četrtki je zaključila c. kr. vladniška učiteljica Minka Skabernečeva tečaj, ki so ga poselele slovenske dekleta in žene, da pripravijo knjižnico za oslepane slovenske vojaške. Kdor ni sam sledil predavanjem, ne more niti od daleka primerno oceniti njihovega dela. Šest tednov je žrtvovala večer za večerom po napornem dnevnem šolskem delu, ki bi jih izbral vsak manj požrtvovalen za oddih. Vodila je poleg tega tečaj brezplačno, zolzi iz idealnega nagiba, da se vendar že enkrat pomaga vsaj s knjižnico našim slepim, za katere se do pričetka njih predavanj, razen sestre Klare Verhulde, nihče ni brigal. Nekaj knjig je spisanih, sistematično delo se prične v 14 dneh. Če bodo udeleženci teh tečajev imeli vsaj nekaj vztrajnosti in požrtvovalnosti njihove učiteljice, bodo dobili slepci tekom 3 mesecev najmanj 70 knjig. Realizacija slovenske knjižnice za slepe pa bo kar lahko trdimo brez pretiravanja — prvo socialno delo slovenskega žensktva tekom vojne. Preden so se udeleženci tečaja razšli, so izročile predavateljici 100 K, ki jih je ona v svoji znani nesebičnosti darovala — knjižnici ter s tem znova dokazala, da se izraža prava ljubezen do naroda le z delom in nesebičnostjo.

— Zveza jugoslovanskih železničarjev sklicuje izreden občen zbor na nedeljo, dne 5. maja v Ljubljano, »Narodni dom«. Začetek ob 2. popoldne. Dnevni red se naznani na obnem zboru, ker se niso dospeli predlozi vseh podružnic. Na dnevnem redu je tudi sprememba pravil. V soboto, dne 4. maja ob 5. popoldne se vrši istotam zborovanje delegatov. Prosimo vse podružnice, da z ozirom na veliko važnost tega obnega zbora zanesljivo pošljejo svoje delegate. Ker je papir za list žalibože prepozno dospel v Trst, prva številka ne bo mogla iziti 1. maja; izide pa takoj po izrednem obnem zboru ter prinese tudi poročilo obnega zbora. Posamezne podružnice prosimo, da nemudoma pokličejo uredništvo v Trstu, ulica Boccaccio 7/IV., kratko poročilo o svojem dosedanjem delovanju. — Odbor.

— »Prvo društvo hišnih posestnikov« v Ljubljani je imelo včeraj 28. t. m. svoj občni zbor. Predsednik računski svetnik Frelj je poročalo vlogah in posredovanju pri mestnem magistratu, o uspehih in neuspehih. — Glede občinskih doklad je podalo društvo hišnih posestnikov magistratu spomenico, v kateri so zahtevali, da naj se pokrije deficit »ako ni časa iskati novih dohodkov«, vsaj z diferenciranjem občinskih doklad, tako da bi za hišni davke ostala dosedanja 35% doklada, za druge davke pa bi se doklade primerno znižale. Spomenico so priobčili Slovenci. Pritožili so se proti sklepu zvišanja občinskih doklad na deželni odbor, ki povzani občinski doklad res ni pritrdil. Predsednik je poročal tudi o zadevi možitve mestnih uradnic in učiteljic. Protest društva pa ni rodil uspeha. — Glede mestne aprovizacije se hišni posestniki pritožujejo, da jih nočejo sprejeti v nobeno kategorijo in da njihova prošnja za sprejem zastopnikov društva v aprovizacijski odsek še vedno ni rešena. — Demonstracija obsoja predsednika najstrože, ker so »demonstrantke in otroci, ali boljše rečeno družal, pobijali sline posestnikom, ki nimajo z aprovizacijo nobenega stika.« Konečno je izrekel predsednik tudi svoje mnenje o časopisih: »Časopisom, posebno dnevnika »Slovenec« in »Ljubljanski Zeitung«, ki sta vedno sprejemala brezplačno naše novice, naj bodo tukaj izrečena najtoplejša zahvala, kolikor nas je časopisje napadalo, na upam, da bodo to v prihodnje opustili.« Poročilo je bilo sprejeto s plaskanjem in odobravanjem. — Rač. nadoficial Pire stavi predlog, da naj se društvo obrne na vojaško oblast glede vzpostavitev šolskih poslopj, da se bo moglo vršiti redni šolski pouk in ne bo mladina letala okoli po cestah. Glede plačila nastanitve se sklene, da se počeka sklepa občinskega sveta. Pritoževali so se nadejajo, da v občinskem svetu nikdo ne zastopa interesov hišnih posestnikov. — Blagajnik Osterman poroča, da je imelo društvo dohodkov 2549 K 17 v. stroškov pa 2828 K 21 v. ostane torej 220 kron 96 vin. Pri volitvi odbora je bilo izvoljenih vseh 8 dosedanjih odbornikov. Pri slučajnosti je prišlo do mnenja incidenta. G. Ogrin je povedal, da želijo posestniki, da bi se blato ostrgalo po cestah. ... Da je treba strgati tudi pri društvu, je takoj na to pokazal odbornik vpok. profesor Petkovšek, ki je prikril na dan z nekimi številkami in sumničeni, da se je moral predsednik dvigniti proti njemu, protestirati proti njegovim izjavam in zagroziti, da odloži predsedstvo.

— Za stavbnega nadkomisarja je bil imenovan inž. Jan Bednarič, deželni stavbn. komisar.

— Književnikom. »Slovenska Matica« je v odbovni seji dne 22. aprila 1918 zvišala književnikom honorarje in sicer je določila pri originalnih spisih za pol honorar 100—200 kron, pri prevodih 50—150 kron za pol. To je gotovo kulturne čin, ki na književnem trgu ne more ostati neopažen. Pričakovati je, da bodo pisatelji, pesniki, znanstveniki in prevajalci v bogati meri pošiljali svoja dela našemu prvemu književnemu društvu.

— Koncert. Slavni češki umetnik, virtuos na gosli gospod Jaroslav Kocian bo s sodelovanjem slovenskega klavirja virtuoz gospoda Cirila Ličarja v soboto, 4. maja v Ljubljani v Unionski dvorani koncertiral. Predprodaja vstopnic se prične danes v trakti v Prešernovi ulici.

— Trgovine 1. majnika zaprte. Da zamorejo trgovski uslužbenci praznovati prvi majnik, je sklenil trgovski gremij priporočiti svojim članom, naj imajo svoje trgovine dne 1. maja cel dan zaprte.

— Mestna hranilnica ljubljanska. Znanja, da dne 1. maja 1918 ne bo uradovala.

— Umrl je gosp. Henrik Marija pl. Schollmayer - Lichtenberg, star 20 let, sin knežjeve gozdne in domenskega ravatelja in deželnega poslanca Henrika pl. Schollmayer - Lichtenberg. Pokopajo ga na pokopališču v Uševku. N. v. m. p.

— Prememba posesti. Josp Strzelbovo stavbišča ob Linhartovi ulici je kupil veletržec Viktor Rohrmann za 42.000 kron. — Hišo št. 5 v Novi ulici je kupil od c. W. Treo, trgovca in posestnika gosp. Bole.

— Iz poštnega prometa. Omejitve vrednosti do 100 kron se razveljavljajo tudi za zavrtke, ki se na pošto predajajo v Trstu in na Primorskem.

— Promet zasebnih vojnopoštinih zavrtkov je po obstoječih pogojih dovoljen znanprej tudi na vojnopoštne urade: 3. 4. 192. 195. 198. 279. 280. 293. 339. 356. 357. 360. 361. 374. 381. 383. 405. 406. 409. 414. 420. 434. 434. 440. 465. 466. 467. 469. 487. 488. 515. 523. 529. 531. 532. 534. 541. 557. 631. 640. 646; ustavljeni pa na vojnopoštne urade: 257. 382. 430. 436. 635. 637.

— Umrl je v Mokronogu tamkajšnji bivši župan, posestnik gosp. Franc Zupančič. Pokoj njegovi duši!

— S petrolejem je hotela politi goreč les 19letna delavka Ivana Marn v Šmarju. Pri tem pa se posoda s petrolejem eksplodirala in dekle je bilo močno poškodovano.

— Volaska patrona. 14letni Josip Kastelic v Vel. Račni se je igral z najdeno ostro vojaško patrono, ki je nenadno eksplodirala in dečka hudo ranila na obeh in na levi roki. — Tatvine. Tele je izginilo posestniku Franu Sedmaku v Navanem selu ponoči iz hleva. Mariji Čičevi v Hrašah pri Postoini je bilo ukradenih 1140 K gotovine, nekaj klobas in par riuh. Andreju Mezetu na Vrhniki sta bila ukradena dva prašiča, katere so zaklali kar v bližini hleva. Posestnici Mariji Golotovi v Podgori so odnesli drugih reči in gotovine 34 K. V Podgoru so odnesli posestniku Jakobu Osojniku usnja za 200 K. okoli 15 kg kruha in še nekaj drugih reči. Ivanu Čeponu v Horjulu so odnesli dva prašiča, Jakobu Ločnikarju v Zbilah par Medvohov, so pobrali 30 kg svinjske masti, več klobas in bicikeli v vrednosti 700 K.

— Iz Hirske Bistrice nam poročajo: Umrla je v nedeljo jutraj po daljšem bolovanju mati tukajšnje gos. postarice, gosna Franciška Paušič, rojena Idrijčanka. Težko prizadeti družini, ki je šele pred dvema mesecema izgubila tudi edinega sina, naše iskreno sožalje!

Društvo slovenskih javnih in zasebnih nastaviteljev v Mariboru in okolici. Pravila, ki jih je sklenil zaupni sestanek dne 10. marca 1918, so v smislu postave pravomočna in društvo lahko prične svoje delovanje. Treba je torej, da prijavijo vsi prizadeti, moški in ženske, po vsem okrajnem glavarstvu mariborskem svoj pristop na naslov profesorja Voglarja kot predsednika pripravilnega odbora, ki bo sklical na podlagi teh pravil prvi občni zbor. Da so časi resni in da je pritisk dragine ravno na vse tiste, ki živimo samo ob svoji plači, nalutnihi, tega pač ni treba posebej naglašati. Edina pomoč je v trdni organizaciji, ki bo obsegala res vsakega posameznika brez izjeme.

Pravni nasveti vojnim oškodovancem. Iz Hrvatske in Slavonije poročajo, da dobivajo brezplačni pravni nasvet vsi vojni oškodovanci pri deželni komisiji za vojne invalide. Sedaj je bilo od deželne vlade za Bosno in Hercegovino potom okrožnice odredeno, da morajo okrajni uradi in okrajne ekspoziture dati pravne nasvete tudi vsem tamšnjim vojnim oškodovancem za njih okraje.

Predstave v Kino - Central v dežel. nem. gledališču se vrše ob delavniških zopet redno ob 4. 46, 7. in 49. zvečer. Ob 49. zvečer svira novi gledališki orkester. 2011

Dela pri gradbi novega soškega železnicekega mostu pri Solkanu se vidijo samo danes v filmu pri predstavi »Kino-Centrala«. 2010

V petek, dne 26. aprila mi je bil na stojnici na Vodnikovem trgu vzet dežnik od poznane osebe. Prosim jo nujno, da ga prinese nazaj na stojnico, sicer sem primoran na naravnati sodno ovadbo proti njej. 1998

Pri nedeljskem Krekovem koncertu sta bila po pomoči zamenjana dva dežnika. Lastnik naj se oglasi v Spodnji Šiški, Celovška cesta 90, pritičje. 1997

Neki invalid, ki je dovršil z dobrim uspehom slovensko trgovsko šolo in je večje tudi nemške stenografije in strojepljaja, želi dobiti službo kot pisarniška moč ali mesto praktikanca. Ponudbe naj se naslovijo na »Dobrodelno pisarno« v Ljubljani.

— Meso na zelene izkaznice B št. 1 do 1201 do konca. Stranke z zelenimi izkaznicami B št. 1201 do konca dobe meso po znižanih cenah v tork d. 30. t. m. popoldne na Poljanski cesti št. 15. Določen je tale red: od 1. do pol 2. št. 1201 do 1320, od pol 2. do 2. št. 1321 do 1440, od 2. do pol 3. št. 1441 do 1560, od pol 3. do 3. št. 1561 do 1680, od 3. do pol 4. 1681 do 1800, od pol 4. do 4. št. 1601 do 1920, od 4. do pol 5. št. 1921 do 2040, od pol 5. do 5. št. 2041 do 2160, od 5. do pol 6. št. 2161 do 2280, od pol 6. do 6. št. 2281 do konca.

— Meso na zelene izkaznice B št. 1 do 1200. Stranke z zelenimi izkaznicami B št. 1 do 1200 dobe meso po znižanih cenah v tork d. 30. t. m. popoldne

v cerkvi sv. Jožefa. Določen je tale red: od 1. do pol 2. št. 1 do 120, od pol 2. do 2. št. 121 do 240, od 2. do pol 3. št. 241 do 360, od pol 3. do 3. št. 361 do 480, od 3. do pol 4. št. 481 do 600, od pol 4. do 4. št. 601 do 720, od 4. do pol 5. št. 721 do 840, od pol 5. do 5. št. 841 do 960, od 5. do pol 6. št. 961 do 1080, od pol 6. do 6. št. 1081 do konca.

— Marmelada za I. in II. uradniško skupino. Stranke z izkaznicami I. in II. uradniške skupine prejmejo marmelado pri Mühleisnu na Dunajski cesti v tork d. 30. t. m. Določen je tale red: I. uradniška skupina od 8. do pol 9. št. 1 do 50, od pol 9. do 9. št. 51 do 100, od 9. do pol 10. št. 101 do 150, od pol 10. do 10. št. 151 do 200, od 10. do pol 11. št. 201 do 250, od pol 11. do 11. št. 251 do 300, popoldne od 2. do pol 3. št. 301 do 350, od pol 3. do 3. št. 351 do 400, od 3. do pol 4. št. 401 do konca. II. uradniška skupina od pol 4. do 4. št. 1 do 50, od 4. do pol 5. št. 51 do 100, od pol 5. do 5. št. 101 do konca. — Vsaka oseba dobi pol kilograma, kilogram stane 2 K.

— Pekli se vabijo, da se zanesljivo zglase jutri v tork ob 9. v mestni posvetovalnici.

— Člani vojne zveze, ki stanujejo v Ljubljani in Spodnji Šiški, in ki še niso dobili izkaznice za petrolej, naj se takoj zglase na mestnem magistratu v uradu, kjer se izdajajo izkaznice, ker se bodo prodajali petroleja v kratkem končala.

— Pritožbe o aprovizacijskih razmerah. Dan na dan nam prihajajo razni anonimni dopisi s pritožbami o aprovizacijskih razmerah. Enemu se je zgodila krivica pri mestni aprovizaciji, drugi se pritožujejo proti vojni zvezi, tretji ostro kritizira razna konzumna društva itd. Anonimne dopise mečemo v koš.

— Sladkor za žito. Dunaj, 27. aprila. Uradno se poroča: V naslednjih dneh bo izšla naredba urada za ljudsko prehrano, po kateri bo dovoljeno podjetnikom poljedelskih obratov, da dobijo za vsakih sto kilogramov žita dva kilograma sladkorja poleg določene množine kilogramov, ki pripada na sladkorne karte.

— Živila iz Nemčije. Z ozirom na klice po pomoči iz severne Tirolske in nemške Češke, da bi Nemčija poslala živila, zlasti moke in krompirja, se poroča iz Berlina, da je to popolnoma izključeno.

— Prehrana v Nemčiji. Wolfiov urad poroča 26. t. m., da se je bavil prehranjevalni svet državnega zbora pod predsedstvom državnega tajnika dr. v. Waldowa z vprašanjem, ali naj se koncem tega gospodarskega leta skrajša množina kruha. Po podrobnih referatih voditelja državnega žitnega zbora in državnega tajnika v. Graevenitz za državnega podtajnika v vojnem uradu v. Brauna, ki se je do zadnjih dni udeležil gospodarskih pogajanj v Kijevu, se je soglasno spoznalo, da položaj v tem trenutku še ni zadosti pojasnjen, da bi se moglo skleniti kaj tako dalekosežnega. Morda bi se izkazal tak sklep pozneje kot nepotreben. Zato je čakati, kako se bo razvil dovoz žita iz Ukrajine v prihodnjih dneh. Storiemo je vse, da se preskrbi ukrajinsko žito, ki more zagotoviti skupaj z lastnimi zalogi prehrano s kruhom do konca tega gospodarskega leta. Nekaj transportov iz Ukrajine je že dospelo. Razvoj prihodnjih tednov bo podal popolno jasnost.

Prosveta.

— Jugoslovanska umetniška razstava v Ljubljani. Zagrebški »Proletni salon« javlja, da se bodo poleti vršile v Ljubljani in Zagrebu jugoslovanske umetniške razstave.

— Dr. Ramovš priv. docent na graškem vsenčilšču. Naučni minister je potrdil sklop profesorjskega kolegija, da se g. dr. Fran Ramovš v pripravi kot privrati docent za slovansko filologijo na filozofski fakulteti graškega vseučilišča.

— Jugoslovanska literarno prilogo imajo včerajšnji »Narodni Listi«. Med prispevki se nahajajo tudi Otona Zupančiča, »Podoba«, Frana Albrehta: »Spomladanska slutnja« in Ivana Cankarja: Peter Klepec iz knjige »Podoba iz sanj«.

— Odbojstva seja »Slovenske Matic« dne 22. aprila 1918. Gospod predsednik poroča, da so darovali g. častniki in moštvo 2. gorskega strelskega polka »Slovenski Matici« 1500 kron. Odbor jemlje poročilo hvaležno na znanje in naroči, naj se pisarna v njegovem imenu zahvali. — Stanje Maticinega premoženja je ugodno. — Za tekoče leto izda Matica po možnosti dve knjigi. Težave so zlasti s papirjem. Gotovo izide XXVI. zvezek Zabavne knjižnice z zbirko novel pisatelja Ksaveria Meška in skoro sigurno tudi XXI. zvezek Knezoze knjižnice z esejmi o pok. Levicu, o pok. Masliu, o stoletnici Vodnikove smrti, s spisom o razpustu »Slovenske Matic« in s par leposlovnimi prispevki. Za letošnje izdajanje knjig določi odbor svoto 40.000 K. — Več poverjenikov in članov je plačalo udnino še pred izrednim obnem zborom. Prej je bila članarina 4 K. po obnem zboru 8 kron. Matica ne terja za doplačila, nikakor pa ne odklanja tistih, ki povišek prostovoljno določajo. — Knjižam, ki so se iz prejšnjih let v zalogi, treba določiti nove, primerno zvišane cene. Dokler se to ne zgodi, niso nikomur na prodaj. — Biblioteka narodov v Stockholmu ima namen izdati serijo monografij malih narodov, ki se posredno ali neposredno udeležujejo vojne in katerih usodo bodo odločila končna mirovna pogajanja. Za 1. 1919. je namerna jugoslovanski zvezek, obsegajoč 15 tiskovnih pol. Načrt, ki ga priobčuje stockholmsko uredništvo za posamezne monografije, obsega historičen pregled, opis dežele, opis naroda, njegovo kulturo, njegovo literaturo, umetnost, gledišče in svetovno politično položaj. Odbor izroči zadevo narodopisnemu odseku. Gospe vdovi pok. urednika Slovenskih narodnih pesmi, prof. Štrekliča.

ponudi Matica za zbirko pravljic in rekel iz pokojnikove zapuščine primerno odkupnino. Honorarji književnikom se zvišajo. Originalne spise bo plačevala odsej Matica najmanj po 100 K in največ po 200 K za pol, prevode najmanj po 50 in največ po 150 K za pol. Za častne nagrade, ki jih Matica z rokom dveh let kmalu razpiše, določi odbor znesek 12.000 K. — Slavnosti 50letnice češkega narodnega gledišča v Pragi se udeležita dva odbornika.

— »Problemi malega naroda«. Spisal A b d i t u s. Založila »Slovenska Socijalna Matica v Ljubljani«. Cena za nečlane 2 K, za člane 1 K 60 v. — Kot I. zvezek »Knjižnice socijalnih in političnih spisov« »Slovenske Socijalne Matic« so izšla veleaktualna razmotrivanja o naših narodnih problemih, ki so v sedanjih vojni dozorila do razrešitve. Spis razmotriva naše predvojno kulturno, socialno in gospodarsko življenje in ga primerja s tendencami in razvojem svetovnega gospodarstva. V gospodarskem pogledu propagira socializacijo našega narodnega gospodarstva, predvsem v tej smeri, da se podzemsko vrednoto (ruda) itd. in pa vodne sile socializirajo; nadalje, da se polovično izvedena kmetijska odveza iz leta 1848. izvede do konca. Zemljo, ki na njej živi slovensko ljudstvo, se mora vrniti narodu. Pisčeve ideje so nove in zato vredne pozornosti vsega našega ljudstva. Vsebinska spisa je sledeča: I. Slovenski narodni program: 1. Poljedelci, meščani, delavci. 2. O pomenu kulturnega delavca. 3. Bistvo narodne politike. 4. Naši idejni temelji. II. Pod pritiskom ekonomskih sil: 1. Domača obrt med Slovenci. 2. Veliki narodi bogate, mi pa ubožamo. 3. »O, kakor da delam ves božji dan greh!«. 4. Slovenec se seli na tuje. 5. O kolovratu in drugem. 6. Zemlje imamo premalo. 7. O narodnih renegatih in o narodnih mučenikih. III. Nakovalna finančna kapitala: 1. Nastop delniških družb. 2. V boju za cene — karteli. 3. Zvesta roka — trust. 4. O pomenu bank. IV. Slovenska deklaracija: 1. Na prozoru. 2. O politični samostojnosti. 3. Občine in javna uprava. 4. O skupnem narodnem premoženju. 5. Narodna industrija. 6. Bliznje naloge in skrb. 7. Ljudski pedagog. 8. Zakopana kultura, pozabljena umetnost. — Naš Mozes. — Velezanimivo brošuro vsled njene aktualnosti toplo priporočamo. Naroča se pri »Zvezni tiskarni«. III. Nakovalna finančna kapitala: 1. Nastop delniških družb. 2. V boju za cene — karteli. 3. Zvesta roka — trust. 4. O pomenu bank. IV. Slovenska deklaracija: 1. Na prozoru. 2. O politični samostojnosti. 3. Občine in javna uprava. 4. O skupnem narodnem premoženju. 5. Narodna industrija. 6. Bliznje naloge in skrb. 7. Ljudski pedagog. 8. Zakopana kultura, pozabljena umetnost. — Naš Mozes. — Velezanimivo brošuro vsled njene aktualnosti toplo priporočamo. Naroča se pri »Zvezni tiskarni«. III. Nakovalna finančna kapitala: 1. Nastop delniških družb. 2. V boju za cene — karteli. 3. Zvesta roka — trust. 4. O pomenu bank. IV. Slovenska deklaracija: 1. Na prozoru. 2. O politični samostojnosti. 3. Občine in javna uprava. 4. O skupnem narodnem premoženju. 5. Narodna industrija. 6. Bliznje naloge in skrb. 7. Ljudski pedagog. 8. Zakopana kultura, pozabljena umetnost. — Naš Mozes. — Velezanimivo brošuro vsled njene aktualnosti toplo priporočamo. Naroča se pri »Zvezni tiskarni«. III. Nakovalna finančna kapitala: 1. Nastop delniških družb. 2. V boju za cene — karteli. 3. Zvesta roka — trust. 4. O pomenu bank. IV. Slovenska deklaracija: 1. Na prozoru. 2. O politični samostojnosti. 3. Občine in javna uprava. 4. O skupnem narodnem premoženju. 5. Narodna industrija. 6. Bliznje naloge in skrb. 7. Ljudski pedagog. 8. Zakopana kultura, pozabljena umetnost. — Naš Mozes. — Velezanimivo brošuro vsled njene aktualnosti toplo priporočamo. Naroča se pri »Zvezni tiskarni«. III. Nakovalna finančna kapitala: 1. Nastop delniških družb. 2. V boju za cene — karteli. 3. Zvesta roka — trust. 4. O pomenu bank. IV. Slovenska deklaracija: 1. Na prozoru. 2. O politični samostojnosti. 3. Občine in javna uprava. 4. O skupnem narodnem premoženju. 5. Narodna industrija. 6. Bliznje naloge in skrb. 7. Ljudski pedagog. 8. Zakopana kultura, pozabljena umetnost. — Naš Mozes. — Velezanimivo brošuro vsled njene aktualnosti toplo priporočamo. Naroča se pri »Zvezni tiskarni«. III. Nakovalna finančna kapitala: 1. Nastop delniških družb. 2. V boju za cene — karteli. 3. Zvesta roka — trust. 4. O pomenu bank. IV. Slovenska deklaracija: 1. Na prozoru. 2. O politični samostojnosti. 3. Občine in javna uprava. 4. O skupnem narodnem premoženju. 5. Narodna industrija. 6. Bliznje naloge in skrb. 7. Ljudski pedagog. 8. Zakopana kultura, pozabljena umetnost. — Naš Mozes. — Velezanimivo brošuro vsled njene aktualnosti toplo priporočamo. Naroča se pri »Zvezni tiskarni«. III. Nakovalna finančna kapitala: 1. Nastop delniških družb. 2. V boju za cene — karteli. 3. Zvesta roka — trust. 4. O pomenu bank. IV. Slovenska deklaracija: 1. Na prozoru. 2. O politični samostojnosti. 3. Občine in javna uprava. 4. O skupnem narodnem premoženju. 5. Narodna industri

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem (pretržno vest, da je naš nad vse ljubljani so-prog in stric, gospod

Franc Zupančič

posesnik in bivši župan

po kratki bolezni dne 25. aprila 1918, ob 10. uri zvečer preminul.

Truplo predragena pokojnika je bilo pokopano v nedeljo dne 25. t. m. ob pol 3. uri popoldne na domače pokopališče pri Sv. Križu pri Mokronogu.

Maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi.

Mokronog, dne 25. aprila 1918.

Terenija Zupančič,
soproga in ostali sorodniki.

1993

Ivan Paušič naznanja v svojem in v imenu svojih hčerk Antonije in Ivanke ter vseh ostalih sorodnikov vsem prijateljem in znancem pretržno vest, da je naša iskreno ljubljena soproga, dobra mati, stara mati, sestra, teta in tašča, gospa

Franciška Paušič roj. Božič

v nedeljo, 28. aprila, ob 9. uri dopoldne, po daljšem mučnem trpljenju, previdena s svetotajstvi za umirajočo, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v torek, dne 30. aprila, ob 10. uri dopoldne, iz Ilirske Bistrice na pokopališče v Trnovo.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah. Nepozabno pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

V Ilirski Bistrici, dne 28. aprila 1918.

Zahvala.

Za vse izraze iskrenega sožalja povodom smrti našega srčno ljubljenega, nenadomestljivega soproga, dobrega očeta, brata, strica, svaka, gospoda

Emila pl. Garzarolli

posesnika v Postojni

Izrekamo našo najsrčnejšo zahvalo vsem, ki so s sočutjem lajšali globoko bol v dneh žalosti in tuge, zlasti častiti duhovščini, pevskega društva za ganljive žalostinke, vsem darovalcem krasnih vencev in vsem, ki so spemili prebega pokojnika k zadnjemu počitku.

Zahvalujoči ostali.

Gostilna se sprejme v našem ali na račun v Ljubljani ali okolici. Ponudbe na upr. »Slov. Nar.« pod „M. 2. 30.1918“.

Gramofon (Automat)

in 33 plošč se prod. — Poizve se pri Ana Sloga, Nimška cesta 23. 2001

Iščeta se ona ali dve družini, ki bi šle na Nemško, da najamejo skupno vagon za pohištvo. Vpraša se pri Erjavcu v Dolnji vasi, Zagerja ob Savi. 2014

KLAVIR (Stutzflügel)

takoj prodam zaradi odpotovanja. — M. Batič, Erjavčeva cesta 12, I. n.

Sadni mošt

večje partije na vagone prodaja A. Steisler, Wetzelsdorf bei Graz. 2005

Več tisoč smrekovih sadik

po ceni 16 K 1000 komadov odda Graščina 1g pošta 1g - Studence pri Ljubljani. 2008

Služkinja

za vsa domača dela, ki zna tudi dobro kuhati, zvesta, poštena in zanesljiva, se sprejme v boljšo uradniško družino v mestecu na deželi. Ponudbe pod znakom „Stalnost 1906“ na upravo »Slovenskega Naroda«.

Par vagonov bukavih desk

za izdelavo pohištva, prodaja A. Rovar, Cel pri Vipavi. Ravnojam je napredaj tešek voz (pariser), skoraj popolnoma nov za težo 40—50 q.

200 K nagrade

onemu, ki mi preskrbi eventuelno zamenja stanovanje s 3—4 sobami (predsoba in pritlikinami). Imam sedaj 2 sobe in kuhinjo. — Ponudbe pod „poštini predal 122“ 2006

ŽAGAR

ki razume na polnojarjenik in venecjanko ter brusiti žage smrkelj, se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na: A. Rovar, parna žaga, Cel pri Vipavi. 2016

Starejši uradnik

zmožen slovenskega in nemškega jezika, verziran v sodnijski in politično uradni praksi, išče službo kot očitni tajnik ali knjigovodja pri kakem podjetju, v kaki večji občini na deželi. — Ponudbe pod „Stv. 25 2013“ na upr. »Slov. Nar.«

Fižol, ribniški, za seme

Pet kg fižola za 1 kg masti ali in pol kg fižola za 1 kg zaseke. Kje, pove upravnštvo »Slov. Naroda«.

2009

Išče se meblovano stanovanje obstoječe iz 1 sobe in kuhinje za takoj. — Oglasi naj se pošiljajo na upr. »Slov. Nar.« pod „pomoč 1905“.

Konji za klanje

se kupijo na cele vagone. — Ponudbe s ceno pod „M. 2. 1949“ na upravnštvo »Slovenskega Naroda«.

KISLO VODO

in vino razpošilja 1768

A. Oset p. Guštanj Koroško.

Gospodična išče sobo s prehrano

proti oddaji nekaj živil za takoj. Želja bi se s soba z posebnim vzhodom v bližini kavarnar »Union« ako mogoče. Ponudbe naj se naslovijo na upravnštvo »Slovenskega Naroda« pod „Sektio 2007“.

Krepke delavke

se proti prav dobremu plačilu sprejmejo v kemični tveralni v Mostah.

Proda se peč

iz pocinkane, močne pločevine za sušitev sadja in prekajenja mesa. — Velikost 50x80 in 190 cm visoka. — Cena K 300.— pri Franc Dolensku v Kranju. 1941

Prazne vreče

vsake vrste in suhe gobe kupuje vedno in v vsaki množini ter plačuje po najvišjih dnevnih cenah trgovska firma J. Kullian, Kranj, Gor. Istotam se sprejme trgovski učenec.

Iščem stalnega dobavitelja čevljev za otroke, deklice, dame in gospode

Prijazne ponudbe na Maks Zieschang, Gradec, Kindermannsgasse št. 18.

Krmilna pesa

prava severonemška, se dobi pri Sever & Komp. preje Peter Lesanik, Ljubljana, Marija trg. 1944

Resna ženitna ponudba.

Vdovec, v 34. letu, popolnoma sam, vojašine oproščen, z lepim posestvom, večjo lesno trgovino in parno žago, se želi seznaniti ter takoj, ali pozneje poročiti z boljšo gospodično ali vdovo brez otrok. Prednost ima ista, ki bi imela veselje do kmetijskega vodstva. Prosi se samo resne ponudbe, ako le mogoče s sliko, na upravo »Sloven. Naroda« pod „Rodnost 1904“. — Tajnost zjamčena.

Bočina z enim otrokom išče meblirano STANOVANJE z 1 ali 2 sobama in kuhinjo. Ponudbe modna trgovina Perscho. 1968

Služkinja

se takoj sprejme proti dobri plači za vsa domača dela, vajena tudi otrok. Naslov pove upravnštvo »Slov. Nar.« 1986

Iščem kot prejemalca za les

v tej stroki večjega človeka. Oglasijo se lahko tudi mizarji ali tesarji. Ponudbe na naslov: Anton Reschitz, trgovina z lesom v Ljubljani. 1940

Srbečico, hraste, lišaje

odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir. postav. varovano „SKABA-ROSM“ rujava mazilo. Popolnoma brez duha in ne maže. Poskusni lonček K 230 veliki K 4.—, porcija za rodbino K 11.—.

Dr. E. Flesch's Kronen-Apotheke (Győr), Raab Ogrsko.

Zaloga za Ljubljano in okolico: Lokarna „pri alatem jelenau“, Ljubljana, Marija trg. 880

Pozor na varstveno znamko „SKABAFORM“

RAZGLAS.

C. k. tobačna tovarna v Ljubljani razpisuje za dobavo mehkih desek in obročev za leto 1918/19 na dan 10. maja 1918 konkurenčno razpravo.

Ponudbe za to dobavo morajo se najkasneje do 12. ure dopoldne omenjenega dne C. k. tobačni tovarni vpsolati. Popolna vsebina razglašja, kateri se tu uradno lahko vpogleda, nahaja se v uradni »Laibacher Zeitung«.

C. k. tobačna tovarna v Ljubljani,

dne 25. aprila 1918.

1964

Vsak trgovec naj čita!

Kdor je enkrat poskusil mojo barvo za obleko „International“ ta se je prepričal, da je edino ta barva pristna in zjamčeno dobra. Vsak se lahko osebno prepriča, kako jo vsi dosedanj naročniki hvalijo. Vsak zavoječ ima navodilo.

100 zavoječev stane K 50.—, 500 zavoječev po 45.— K za 100 zav., 1000 zavoječev po 40.— K za 100 zav.

Prosto poštine. — Zahtevajte cenik drugih predmetov. 1999

Se priporoča

Rudolf Cotic, Vrhnika.

Poslovilna zahvala.

Ker sem po 16 letnem delovanju kot restavater v Ljubljani obrt opustil in se preselil v Gradec, si usojam izrekat najsrčnejšo zahvalo cenj. prebivalstvu mesta Ljubljane, gg. častnikom, svojim cenj. stalnim gostom, potujočemu občinstvu in gg. trgovskim potnikom, dalje vsem svojim gg. dobaviteljem za prijazno postrežnost, ki so me z njo podpirali pri mojem uspešnem delovanju.

Le nerad zapuščam to mesto, ki je bilo meni in moji rodbini druga domovina.

Se enkrat: presrčna zahvala in zdravstvujtel

V Ljubljani, 28. aprila 1918.

Karel Oton Schmidt

bivši restavater pri Slonu.

2004

Bilanca za leto 1917

Posojilnice v Črnomlju, registrovane zadruge z neomejeno zavezo. Imetje. Dolgovi.

Tek. št.	Predmet	Znesek				Tek. št.	Predmet	Znesek			
		K	v	K	v			K	v	K	v
1	Posejila			590718	42	1	Delači zadružnikov			7320	—
2	Zaostale obresti			34670	88	2	Nevzdignene obresti delačev			5008	53
3	Naloženi denar	1445967	35			3	Hranilne vloge	2285806	36		
4	Kapitalizovane obresti	51315	12	1497282	47	4	Kapitalizovane obresti	72118	34	2357924	70
5	Vrednostni papirji	229180	—			5	Predplačane obresti posejil			2128	05
6	Nevzdignene obresti vrednostnih papirjev za leto 1917	4199	26			6	Rezervni zaklad koncem 1916	83462	86		
7	Isto za leto 1916	400	—	233779	26	7	Vstopnine leta 1917	8	—	83470	86
8	Delači pri zadrukah			1320	—	8	Razno			950	03
9	Vrednost hiše po odpisu 0-3%			44841	75	9	Čisti dobiček			10622	23
10	Inventar po odpisu 10%			837	81						
11	Golovina 31. decembra 1917			63973	81						
	Skupaj			2467424	40		Skupaj			2467424	40

Predstojeca XXXIII let. bilanca bila je na občnem zboru dne 14. aprila 1918 brez ugovora sprejeta.

Nadžstvo:

August Konec, I. r.

Ignacij Klinec, I. r.

Karl Meller, I. r.

Alojzij Puhjan, I. r.

Nadzorstvo:

Anton Spratner, I. r. rač. pregledovalca namestnik.

1990

KUPIM

poravnalni stroj 40—50 m/m
skobelni „50—60“
vrtilni stroj
tračno žago 70 cm okrožno
krožno „50“
avtomatski brusilni stroj za skobelne nože brusiti in transpirirjo in jermena. — Biti morajo stroji v najboljšem stanju. Naslov in ponudba je poslati na upravo »Slov. Naroda« pod „stroji 1942“.

Likerje, konjak in rum

v steklenicah in sodih kupi

E. Bincer, Krakov XXII.,

Kalvaryjska 1. 1989

Ročne mline

za najfinjšo mletje vsakovrstnega žita, rži, koruze i. t. d. v vsaki hiši in gospodarstvu zelo potrebne, v najso- lidnejši izvršbi, najceneje prodava samo

Juri Finko, Praga II.-1957, Češko.

Pišite takoj po prospekti!

Trgovcem velik popust! 1925

GARJE

srbečico, hraste, lišaje uniči pri človeku in živini masilo soper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 5 K poštine prosto.

Prodaja in razpošilja lekarna Trakovec v Ljubljani, zraven rotovža. 1718

KONTORISTINJA in PRODAJALKA

se takoj sprejme. — Ponudbe s sliko na poštini predal št. 164. 1956

Kupujem umetno zobovje

in splošno vse, kar je starinsko. Posredujem pri prodaji posestev.

ALBERT DERGANČ, brivce

Franciškanska ulica 10. 1458

Vinski sodi,

tudi rabljeni, različne velikosti,

se kupijo.

Ponudbe na „Rosenkranz“, poštini predal, Ljubljana.

Trakovi za čevlje

II—1181 en gros

papir. okrogli K 1960

ploščati K 2550

bombaž K 51.— in K 72.—

svilnati K 84.— in K 98.—

samo črni na debelo.

Rudolf Bodenmüller,

Ljubljana, Stari trg št. 8.